

SPRAWOZDANIE

z działalności Biblioteki Raczyńskich w roku 2014

Cenny rękopis ze zbiorów Biblioteki Raczyńskich – kodeks z białoruską wersją legendy o Tristanie i Izoldzie z XVI i XVII wieku – został wpisany na Listę Krajową Programu UNESCO „Pamięć Świata”. To wydarzenie dla Biblioteki i Poznania niezwykle istotne.

Starania o otrzymanie tego szczególnego wyróżnienia Biblioteka czyniła już od 2012 r., kiedy to na ręce prof. dr hab. Władysława Stępniaaka, Przewodniczącego Krajowego Komitetu Programu UNESCO „Pamięć Świata” złożono wniosek nominacyjny zgłaszający na Listę Krajową zabytkowy rękopis.

Uroczysta inauguracja I edycji Listy Krajowej odbyła się 17 października 2014 r. w Pałacu Prezydenckim w Warszawie. Listę Krajową tworzy 11 bezcennych zabytków, szczególnie istotnych dla polskiej kultury, narodowej tożsamości i pamięci historycznej, przechowywanych w zbiorach 9 archiwów i bibliotek (z Warszawy, Krakowa, Gniezna, Poznania i Wrocławia). Poza rękopisem Biblioteki Raczyńskich na Liście znalazły się m.in. *Konstytucja 3 maja 1791 roku*, *Kronika* Galla Anonima, *Złoty kodeks gnieźnieński* oraz autograf *Pana Tadeusza* Adama Mickiewicza. Biblioteka Raczyńskich wśród instytucji, których obiekty znalazły się na Liście, jest jedyną instytucją samorządową, jedyną biblioteką publiczną i jedyną instytucją z Poznania.

18 października 2014 r. wyróżniony rękopis można było obejrzeć podczas specjalnego pokazu w Bibliotece Raczyńskich.

I. SPRAWY ORGANIZACYJNE

Liczba placówek Biblioteki w dniu 31.12.2014 r. wynosiła 48 i w porównaniu z rokiem ubiegłym nie uległa zmianie.

W skład sieci bibliotecznej wchodzi:

- Biblioteka Główna (pl. Wolności 19)
- Wypożyczalnia (pl. Wolności 19)
- 42 filie biblioteczne, w tym:
 - 12 dla dorosłych
 - 12 dla dzieci i młodzieży
 - 18 łączonych (dla dorosłych oraz dla dzieci i młodzieży)
- Muzeum Literackie H. Sienkiewicza (Stary Rynek 84)
- Pracownia-Muzeum J. I. Kraszewskiego oraz Ośrodek Dokumentacji Wielkopolskiego Środowiska Literackiego (ul. Wroniecka 14)
- Mieszkanie-Pracownia K. Iłakowiczówny (ul. Gajowa 4)
- Oddział Biblioteki Raczyńskich – Pałac w Sapowicach (magazyn rezerw bibliotecznych).

Rozmieszczenie filii bibliotecznych w dzielnicach miasta: Stare Miasto – 14; Nowe Miasto – 8; Grunwald – 9; Jeżyce – 6; Wilda – 5.

Wśród filii bibliotecznych są dwie biblioteki szkolno-publiczne (F52 na os. Czecha, F63 przy ul. Żonkilowej 34).

35 filii jest wyposażonych w sprzęt komputerowy i oferuje dostęp do internetu dla Czytelników.

16 filii jest w pełni skomputeryzowanych (katalogi online i udostępnianie poprzez system Horizon): F2, F3, F8, F11dz, F12/46, F14, F26, F27, F38, F42, F50, F51, F56, F59, F62.

W filiach funkcjonują 22 kolekcje filmotek:

F2, F2dz, F4, F8, F11dz, F12, F14, F14dz, F20, F26, F26dz, F36, F36dz, F38, F38dz, F42, F46, F49, F50, F53, F59 i FW.

Przeprowadzone scontra: od 15.09. do 10.10.2014 r. w F3 – było to pierwsze scontrum w placówce horizonowej.

Wewnętrzna struktura organizacyjna Biblioteki wraz z kadrą kierowniczą przedstawiała się następująco:

Dyrektor	– do 30.06. Wojciech Spaleniak; od 1.09.2014 Anna Gruszecka
Z-ca Dyrektora	– Agnieszka Kraszewska
Z-ca Dyrektora	– Anna Chwalisz
Główny Księgowy	– Małgorzata Bieganowska

Działy:	kierownicy:
Gromadzenia i Opracowania Zbiorów	– Iwona Horodecka
Informacji i Udostępniania Zbiorów	– Barbara Siejna-Matysiak
Sieci Bibliotecznej	– Izabella Barańska
Zbiorów Specjalnych	– Agnieszka Baszko
Finansowo-Księgowy	– Małgorzata Bieganowska
Kadr	– Hanna Dąbrowska
Organizacyjno-Administracyjny	– pracą działu kieruje z-ca dyr. Anna Chwalisz
Informatyczny	– Jarosław Fechner

Organizacje społeczne działające w Bibliotece:

Koło Stowarzyszenia Bibliotekarzy Polskich	– Małgorzata Byra
Związek Zawodowy Pracowników Biblioteki Raczyńskich	– Roman Kaczmarek
Komisja Zakładowa NSZZ „Solidarność”	– Gwidona Kempieńska

II. ZADANIA REMONTOWE, INWESTYCJE I SPRAWY ADMINISTRACYJNE

A. W 2014 r. w ramach planu wydatków majątkowych dla Biblioteki Raczyńskich zatwierdzonego przez Urząd Miasta Poznania **realizowano pięć zadań**. Zawarte zostały z Miastem Poznań odrębne umowy na dotacje celowe przeznaczone na sfinansowanie kosztów dotyczących tych zadań:

1. Rozbudowa Biblioteki Raczyńskich

Plan wydatków majątkowych na 2014 r. dla tego zadania 4.464.390,- zł
 Kwota udzielonej dotacji 1.345.411,71 zł

Projekt dofinansowany w ramach programu Infrastruktura i Środowisko, działania 11.2 „Rozwój oraz poprawa stanu infrastruktury kultury o znaczeniu ponadregionalnym” priorytetu XI „Kultura i dziedzictwo kulturowe”.

Umowa o dofinansowanie: POIS.11.02.00-00-008/08-00 z dnia 24.06.2009 r.

Umowę aneksowano dwunastokrotnie, ostatni aneks podpisano dnia 29 grudnia 2014 r.

Całkowity koszt realizacji projektu 73.346.435,31
 Całkowite wydatki kwalifikowane 72.239.071,16
 – w tym dofinansowanie projektu ze środków unijnych – 44,15%

W 2014 r. dokonano końcowych rozliczeń z Głównym Wykonawcą. Realizowane były dostawy wyposażenia w ramach umów zawartych w wyniku przetargów ogłaszanych w II półroczu 2013 r. Były to dostawy sprzętu bibliotecznego, biurowego, urządzeń i maszyn do introligatorni oraz systemu informacji wizualnej. W 2014 r. ogłoszono dwa przetargi, zakończone wyborem Wykonawcy – na dostawę dodatkowego sprzętu wystawienniczego oraz dostawę wraz z rozmieszczeniem znaków informacyjnych wspomagających osoby niewidome i niedowidzące. Dostawy zrealizowano. W postępowaniach konkurencyjnych o wartości zamówienia poniżej progu wymagającego zastosowania ustawy prawo zamówień publicznych zrealizowano dostawy samojedznej maszyny czyszczącej przeznaczonej do wszystkich rodzajów posadzek twardych oraz podnośnika do mycia fasady.

Wykonywane były we współpracy z działem finansowo-księgowym prace związane z odbiorami i ewidencją finansowo-księgową elementów wyposażenia budynku dostarczanych w ramach realizowanych dostaw.

Nie udało się zgodnie z planem zakończyć projektu. Przyczyną podstawową było niezrealizowanie założeń projektu dotyczących dostaw wyposażenia w zakresie dostawy sprzętu multimedialnego.

W styczniu 2014 r. ogłoszony został kolejny (3.) przetarg na dostawę sprzętu multimedialnego wraz z wdrożeniem. Jednakże w ostatecznym wyniku badania ofert zamawiający był zmuszony wszystkie oferty uznać za podlegające odrzuceniu ze względu na niezgodności z treścią Specyfikacji. W konsekwencji po raz drugi musieliśmy unieważnić postępowanie. W zaistniałej sytuacji, ze względu na znaczne już opóźnienie w stosunku do pierwotnego harmonogramu oraz narastające zapotrzebowanie na sprzęt będący przedmiotem zamówienia, rozważano możliwość udzielenia zamówienia w trybie zamówienia z wolnej ręki. Jednocześnie przygotowano i przeprowadzono postępowania w trybie dialogu technicznego. Dzięki tej procedurze chcieliśmy pozyskać informacje pozwalające na ustalenie

przyczyn składania ofert niezgodnych z treścią Specyfikacji oraz – w przypadku zidentyfikowania przeszkód w opisie przedmiotu zamówienia lub warunkach umowy – wyeliminowanie tych przeszkód, przy jednoczesnym zachowaniu wymogów wynikających z umowy o dofinansowanie projektu. Ostatecznie, po kontroli ex-ante przeprowadzonej przez MKiDzN uznano, że przeprowadzenie postępowania na dostawę multimediiów w trybie zamówienia z wolnej ręki będzie wiązało się z ryzykiem uznania wydatku za niekwalifikowany. W tej sytuacji, w listopadzie 2014 r. rozpoczęto prace związane z aktualizacją opisu przedmiotu zamówienia i kosztorysów oraz dostosowaniem dokumentacji przetargowej do znowelizowanej w międzyczasie ustawy Pzp. Jednocześnie wystąpiliśmy do MKiDzN z wnioskiem o wydłużenie okresu kwalifikowalności wydatków. Aneksiem podpisanym 29 grudnia 2014 r. okres kwalifikowalności wydatków został wydłużony do 31 marca 2015 r.

Środki na finansowanie projektu w 2014 r.:

– dotacja z 2013 r. przeznaczona na zobowiązania wobec wykonawcy robót budowlanych		3.078.894,44
– odsetki bankowe otrzymane do końca 2013 r.	489,66	
– dotacja celowa otrzymana od Miasta Poznania w 2014 r.	1.345.411,71	
– refundacje wydatków kwalifikowanych otrzymane w 2014 r.	3.136.988,54	
– odsetki bankowe otrzymane w 2014 r.	96,95	
<u>Razem przychody</u>	7.561.881,30	

Szczegółowe wydatki obejmowały:

– Koszty robót budowlanych	3.124.248,84	
– Koszty zakupu maszyny do czyszczenia posadzek	55.350,-	
– Koszty zakupu lamp do czytelnicy, nabiurkowych i pozostałego sprzętu oświetleniowego		281.128,80
– Zakup sprzętu biurowego i pozostałego wyposażenia budynku	108.134,22	
– Zakup mebli bibliotecznycy i sprzętu bibliotecznego	134.040,48	
– Dodatkowe wyposażenie filii dla dzieci	12.619,80	
– Zakup maszyn introligatorskich	177.735,-	
– Dostawę systemu informacji wizualnej	440.657,34	
– Zakup sprzętu wystawienniczego	124.838,85	
– Zakup podnośnika do mycia fasady	113.283,-	
– Dostawę i montaż znaków informacyjnych dla niewidomych	65.620,50	
– Koszty Inwestora Zastępczego, nadzoru autorskiego	28.532,-	
– Koszty wynagrodzenia osób pracujących na rzecz projektu	166.108,32	

Łącznie wydatki w 2014 r. wyniosły4.832.297,15

w tym wydatki sfinansowane z dotacji celowej 1.345.411,71

W maju 2014 r. dokonaliśmy ostatecznego rozliczenia pożyczki udzielonej przez Miasto Poznań na finansowanie wkładu własnego w wysokości 1.381.431,25 zł.

Odsetki bankowe uzyskane do końca 2013 r. w wysokości 489,66 zł przekazane zostały na konto podstawowe Biblioteki. Odsetki bankowe uzyskane za 2014 r. w wysokości 96,95 zł przekazane zostały zgodnie z zapisami umowy na dotację celową na konto Urzędu Miasta Poznania.

W 2014 r. uzyskano w ramach dofinansowania ze środków unijnych refundację części wydatków – łącznie na kwotę 3.136.988,54 zł.

2. Przebudowa i renowacja zabytkowego obiektu Muzeum Literackiego Henryka Sienkiewicza w Poznaniu

Plan wydatków majątkowych na 2014 r. dla tego zadania – 250.000,- zł

Kwota udzielonej dotacji – 202.313,06

Kwota wydatkowana (podlegająca rozliczeniu) – 197.828,06

Kwota podlegająca zwrotowi na podstawie §4 ust.1 umowy o udzieleniu dotacji – 4.485,-
(zwrot nastąpił w dniu 16 grudnia 2014 r.)

Projekt dofinansowany w ramach Wielkopolskiego Regionalnego Programu Operacyjnego na lata 2007–2013, Priorytet VI – Turystyka i środowisko kulturowe, Działania 6.2 Rozwój kultury i zachowanie dziedzictwa kulturowego.

Umowa o dofinansowanie nr UDA-RPWP.06.2.01-30-010//08-00 z 20 maja 2010 r.

Umowę aneksowano siedmiokrotnie, ostatni aneks podpisano dnia 10 grudnia 2014 r.

Całkowita wartość projektu – 3.338.504,91

Całkowite wydatki kwalifikowane – 2.351.041,03

– w tym dofinansowanie w kwocie nieprzekraczającej 1.643.847,88, tj. 69,92% kwoty całkowitych wydatków kwalifikowanych Projektu.

W 2014 r. przesunięto za zgodą Urzędu Marszałkowskiego (aneks nr 7 do Umowy o dofinansowanie) planowany termin zakończenia rzeczowej realizacji projektu do końca lipca 2014 r., natomiast finansowe zakończenie realizacji projektu nastąpiło na koniec sierpnia 2014 r.

Opóźnienie w procedurze uzyskania pozwolenia na użytkowanie budynku wynikało z zakwestionowania przez przedstawicieli straży pożarnej przyjętych w ramach modernizacji rozwiązań w zakresie zachowania oryginalnych drzwi wewnętrznych w obrębie klatki schodowej oraz zmiany sposobu renowacji parkietów, które zostały wykonane zgodnie z decyzją Miejskiego Konserwatora Zabytków w Poznaniu. Straż Pożarna zaleciła montaż nowych drzwi spełniających odpowiednie przepisy pożarowe. Biblioteka Raczyńskich zleciła wykonanie takich drzwi, a ich montaż nastąpił w połowie lutego 2014 r.

W przetargu na multimedia poszerzono zakres zamówienia o pakiet sprzętu dla obsługi niepełnosprawnych i niedowidzących (wartość ok. 80 tys. zł). Ostatecznie kontrakt na dostawę i montaż multimedialnych został zawarty na kwotę 481.943,52 zł brutto.

Na 2014 r. zaplanowano zwiększenie zakresu działań promocyjnych związanych z realizacją projektu i ponownym uruchomieniem Muzeum.

Celem nadrzędnym dla podjętych w 2014 r. działań było zakończenie realizacji projektu i otwarcie Muzeum Literackiego Henryka Sienkiewicza.

W 2014 r. realizowano dostawy i usługi związane z projektem:

– dostawa i montaż sprzętu oświetleniowego	128.921,22
– dostawa sprzętu multimedialnego	481.943,52
– wykonanie drzwi przeciwpożarowych	33.210,-
– projekt i produkcja materiałów promocyjnych	23.985,-

Łączne wydatki wyniosły 668.059,74 zł

Wydatki finansowano z dotacji na wydatki majątkowe na 2014 r. (202.313,06), z pożyczki w ramach umowy zawartej z Miastem Poznań na finansowanie części wydatków objętych refundacją (99.061,19) zgodnie z umową o dofinansowanie projektu oraz ze zwrotu podatku VAT, którego źródłem finansowania były dotacje majątkowe dotyczące tego zadania w latach ubiegłych i w 2014 r. (366.685,49).

Saldo pożyczki udzielonej przez Urząd Miasta na wydatki dotyczące modernizacji Muzeum objęte refundacją wykazuje na koniec roku stan 664.367,35 zł.

3. Zakupy inwestycyjne – zakup sprzętu komputerowego i sieciowego

Plan na 2014 r. – 44.000,- zł

W 2014 r. zaplanowano zakup zestawów komputerowych w działach: Dział Finansowo-Księgowy, Dział Kadr, Dział Sieci Bibliotecznej.

Zadanie zostało zrealizowane. Dzięki dokonanym zakupom poprawiła się funkcjonalność sprzętu komputerowego (wymiana na nowe jednostki). Dostosowano użytkowany sprzęt do wymagań technicznych wykorzystywanych w Dziale Finansowo-Księgowym i Dziale Kadr programów komputerowych.

Zakupiono łącznie:

– 8 zestawów komputerowych –	34.103,98
– 2 sieciowe drukarki laserowe –	2.947,08
– projektor –	4.020,-
– notebook –	2.667,51

Łącznie zakupy inwestycyjne sfinansowane z dotacji Miasta Poznania – 43.738,57 zł

4. Podłączenie budynku do sieci sanitarnej (Fabianowo)

Plan na 2014 r. – 40.000,- zł

Zgodnie z Porozumieniem nr 127/F/2011 zawartym pomiędzy Biblioteką i Stowarzyszeniem Budowy Kanalizacji Sanitarnej Poznań Fabianowo przy współudziale Miasta Poznania, Biblioteka w 2012 r. dokonała wpłaty 4.000,- zł, tj. udziału własnego w realizowanym przedsięwzięciu inwestycyjnym. Na 2014 r. zaplanowano podłączenie budynku Biblioteki do wskazanej studzienki kanalizacyjnej oraz podpisanie umowy z Aquanetem na odbiór ścieków odprowadzanych z nieruchomości.

Roboty związane z wykonaniem przyłącza kanalizacyjnego odebrano 10 listopada 2014 r.

Umowę z Aquanetem, określającą warunki odprowadzania ścieków z budynku do urządzeń kanalizacyjnych, podpisano 26 września 2014 r.

Cele i rezultaty realizacji zadania publicznego zostały osiągnięte. Zdecydowanie poprawiono i usprawniono warunki użytkowania budynku w zakresie odprowadzania ścieków.

Wydatki poniesione w ramach realizacji zadania:

- opracowanie projektu podłączenia budynku do kanalizacji sanitarnej oraz wykonanie przyłącza zgodnie z projektem – 26.623,01
- nadzór inwestorski nad realizacją prac – 1.500,-

Łącznie wydatki na zadanie sfinansowane z dotacji Miasta Poznania – 28.123,01 zł

5. Wykonanie instalacji odgromowej w budynku Muzeum Literackiego Henryka Sienkiewicza

Plan na 2014 r. – 40.000,- zł

W ramach zadania zaplanowano wykonanie instalacji odgromowej na budynku Muzeum Literackiego Henryka Sienkiewicza w Poznaniu, Stary Rynek 84.

Dotychczas budynek nie posiadał takiej instalacji, projekt modernizacji budynku realizowany w latach 2010-2013 nie przewidywał jej wykonania.

Zakładany cel i rezultat został zrealizowany – w 2014 r. wykonano instalację odgromową na budynku Muzeum Literackiego Henryka Sienkiewicza, co znacząco przyczyniło się do poprawy bezpieczeństwa przeciwpożarowego budynku Muzeum oraz innych budynków zlokalizowanych w sąsiedztwie (zabytkowa zabudowa Starego Rynku).

Wydatki poniesione w ramach realizacji zadania:

- wykonanie instalacji odgromowej zgodnie z projektem – 26.445,-
- nadzór inwestorski nad realizacją prac – 2.200,-
- nadzór konserwatorki nad realizacją prac – 1.400,-

Łącznie wydatki na zadanie ... 30.045,- zł

w tym sfinansowane z dotacji Miasta Poznania (w kwocie netto) – 24.838,21 zł

W 2014 r. w ramach planu wydatków bieżących dla Biblioteki Raczyńskich zatwierdzonego przez Urząd Miasta Poznania wyodrębniono kwotę 30.000,- zł na wykonanie tzw. ważniejszych remontów. Zakładano wykorzystanie tych środków na opracowanie dokumentacji związanej z modernizacją zabytkowego budynku Biblioteki przy pl. Wolności 19, w szczególności wolnych pomieszczeń po przeprowadzce do nowego gmachu. Ostatecznie zadania w ubiegłym roku nie uruchomiono. Pod koniec 2014 r. opracowano wstępny projekt zagospodarowania wolnych przestrzeni i zgłoszono jako kompleksowy projekt do realizacji na 2015 rok.

B. Pozostałe przeprowadzone remonty, modernizacje i większe naprawy

W budynkach własnych 66.019,94 zł

w tym m.in.:

- wykonanie zabezpieczenia p.poż klatki schodowej w Muzeum Literackim H. Sienkiewicza – 10.136,50
- naprawa wentylacji wywiewnej z kotłowni gazowej w Muzeum Literackim H. Sienkiewicza – 8.467,-
- wymiana zespołu czujników bezpieczeństwa kotła gazowego w Muzeum Literackim H. Sienkiewicza – 5.691,06
- naprawa schodów zewnętrznych w Sapowicach – 3.936,-
- prace blacharsko-dekarskie (budynki: ul. Muszkowska, pl. Wolności, ul. Wroniecka) – 6.396,-
- w nowym budynku przy Al. Marcinkowskiego: zabudowa krat wentylacyjnych w wypożyczalni – 2.952,-
- w nowym budynku: czyszczenie kanałów odpływowych dla wód deszczowych – 2.706,-

W lokalach wynajmowanych 47.908,65 zł

w tym m.in.:

- odnowienie wnętrza Filii 52 (malowanie i wymiana wykładziny) – 19.028,10
- odnowienie klatki schodowej w budynku przy ul. Gajowej 4 (siedziba Pracowni-Muzeum K. Iłłakowiczówny), (środki przekazane na realizację zadania przez Urząd Miasta Poznania) – 10.000,-
- wymiana opraw świetlnych w Filii 17 – 11.202,66
- wymiana rozdzielnic bezpiecznikowych w Filii 4 – 3.681,39

Łącznie wydatki w 2014 r. na pozostałe remonty, modernizacje i większe naprawy – 113.928,59 zł

Rzemieślnicy zatrudnieni w Bibliotece na bieżąco usuwali drobne usterki, dokonywali nieskomplikowanych napraw, modernizacji i ulepszeń. Na materiały związane z dokonywaniem napraw i remontów we własnym zakresie oraz materiały malarskie wydano 17.529,19 zł (w 2013 r. – 14.611,76 zł).

Odnowiono m.in. siłami własnymi pomieszczenia w Filiach nr 6, 26 i 51, które obecnie są wykorzystywane na pracownię i czytelnia dla dzieci.

C. Zakupy materiałów i wyposażenia, usługi obce

Dział Organizacyjno-Administracyjny zajmował się zakupami przedmiotów pracy i wszelkich materiałów potrzebnych w Bibliotece. Niektóre umowy na dostawę materiałów i usług zawierane są na okres jednego roku, inne – na

trzy lata. W tych przypadkach, gdy zawarcie umowy jest następstwem udzielenia zamówienia publicznego, przepisy ustawy dopuszczają maksymalny okres zawarcia umowy na cztery lata.

W ramach zawartych umów realizowano wydatki na monitoring przeciwpożarowy i przeciwwłamaniowy, ochronę fizyczną, konserwację systemów sygnalizacji p.pożarowej i antywłamaniowych, wind, kotłowni gazowych c.o, dostawę wody do budynków Biblioteki, dostawę energii elektrycznej i gazu, usługi telefoniczne, pocztowe, dostępu do Internetu, usługi oprawy czasopism i książek, usługi prenumeraty, usługi drukarskie i wydawnicze. Większe i ważniejsze zakupy zawsze poprzedzone były zapytaniem ofertowym skierowanym do kilku dostawców lub kontrahentów, wnikliwą analizą cen jakości, parametrów, warunków dostawy, płatności itp.

W związku z oddaniem w 2013 r. do użytku nowego budynku konieczne stało się zawarcie nowych umów obejmujących obsługę eksploatacyjno-konserwacyjną nowego budynku. Przeglądami i konserwacją w ramach umów zawartych w 2013 r. objęto systemy: sygnalizacji pożaru; oddymiania i napowietrzania; wentylacji pożarowej; okablowania strukturalnego; sygnalizacji włamania i napadu oraz kontroli dostępu; zegarowy; przyzywowy; zabezpieczenia księgozbioru; detekcji tlenku węgla; stałego gaszenia gazem pomieszczeń magazynowych.

Ponadto zawarto umowy serwisowe dla wind oraz obsługi komory fumigacyjnej (służącej odkażaniu zbiorów).

W 2014 r. dokonano ponownej weryfikacji obowiązków użytkownika budynku w zakresie koniecznej konserwacji i serwisu elementów i instalacji budynku oraz wyposażenia.

Zawarto umowy na przeglądy serwisowo-konserwacyjne:

- na czyszczenie i impregnację granitowych posadzek kamiennych zamontowanych wewnątrz i na zewnątrz budynku,
- okien fasadowych pracujących w funkcji wylazu dachowego i oddymiania,
- regałów przesuwnych z napędem elektrycznym i elektronicznym,
- zewnętrznego tarasu z drewna modrzew syberyjski,
- drzwi drewnianych o odporności ogniowej i bezklasowych,
- bram garażowych oraz rolet wraz z napędem,
- bramy przesuwnej wraz z napędem,
- sufitów siatkowych,
- bramy rolowanej oraz bramy przesuwnej dwuskrzydłowej,
- drzwi stalowych o odporności ogniowej.

W 2014 r. kontynuowano przyjętą w 2013 r. regułę odrębnego ewidencjonowania wszystkich kosztów ponoszonych w związku z uruchomieniem nowego budynku Biblioteki, w szczególności eksploatacyjnych (materiały, konserwacje, naprawy, przeglądy itp.). Ma to służyć pozyskaniu szczegółowych danych dotyczących rodzaju i wielkości kosztów związanych z utrzymaniem budynku.

Materiały

Największe koszty ponoszono w 2014 r. w związku z zakupem:

- materiałów związanych z drobnym wyposażeniem i aranżacją wewnątrz budynków własnych i filii bibliotecznych – 370.201,90
 - w tym m.in.:
 - elementy wyposażenia i aranżacji przejęte do eksploatacji z inwestycji „Rozbudowa Biblioteki Raczyńskich w Poznaniu” – 301.201,90
 - nowe firanki i zasłony do Muzeum Literackiego H. Sienkiewicza – 12.597,23
 - zastawki do książek – 18.331,92
 - statywy dla działu promocji – 5.222,97
 - klosze do lamp – 4.797,-
 - krzesła – 2.066,-
- materiałów biurowych – 35.385,55
 - w tym: papier – 7.576,80, taśmy do znakowania płyt w F39 – 4.285,32
- opału – 21.201,27
- gotowych druków bibliotecznych – 3.747,77
- artykułów elektrycznych – 18.031,07
- środków czystości – 19.588,43
- papieru toaletowego – 20.383,20
 - (w tym również w ramach świadczenia na rzecz pracowników)
- materiałów do sprzętu komputerowego – 22.017,74
 - w tym:
 - 6.494,40 – odnowienie licencji na programy antywirusowe (zasadą jest, że tylko pierwszy zakup licencji ewidencjonowany jest na koncie dotyczącym wartości niematerialnych i prawnych – koszty ponoszone w kolejnych latach na odnowienie takich licencji wchodzi w wydatki materiałowe w danym roku);
 - 3.293,88 – części do komputerów i elementy zestawów, które z uwagi na awarię lub ich zużycie należało wymienić natychmiast; kupowano m.in. karty sieciowe, procesory, płyty główne,
 - 3.287,70 – części przeznaczone do modernizacji zestawu komputerowego dla Działu Zbiorów Specjalnych (przystosowanie do digitalizacji zbiorów bibliotecznych),
 - 9.305,36 – materiały eksploatacyjne (tonery do drukarek);

- materiałów eksploatacyjnych do kserokopiarek – 6.293,66
- materiałów inroligatorskich – 20.073,74
- materiałów i artykułów związanych z działalnością kulturalną – 67.231,88

W ramach pozostałych materiałów (31.904,27) zakupiono m.in.:

- etykiety do wydruków kodów kreskowych – 3.887,78
- folie do owijania książek – 17.952,53
- pojemniki do transportu książek – 3.808,16

Na materiały związane z nowym budynkiem wydatkowano 70.980,28 zł

- dotyczące utrzymania i eksploatacji budynku i jego wyposażenia – 34.298,88 zł
zakupiono m.in.:
 - materiały do systemu klimatyzacji (filtry) – 14.977,71
 - materiały związane z funkcjonowaniem Herbaciarni – 8.965,25
 - materiały pozostałe (filtry, płyny, tabletki do ekspresów i zmywarek, dodatkowe ssawki do odkurzaczy) – 10.355,92
- pozostałe materiały – 36.681,40 zł
zakupiono m.in.:
 - pudełka do DVD – 4.704,75
 - etykiety RFID – 15.744,-
 - worki do szatni – 5.590,35
 - pudła i obwoluty do przechowywania zbiorów – 7.937,19

Łącznie na wszystkie materiały wydatkowano w 2014 r. – 714.298,96 zł

Wyposażenie

Wydatki na licencje i programy komputerowe wyniosły **11.788,94 zł**:

- dla działu promocji zakupiono – 4 licencje: Adobe Audition, Pinnacle Studio, Adobe Photoshop, Adobe Illustrator,
- dla działu finansowo-księgowego – 2 licencje: ePIT i eDEK,
- dla działu sieci bibliotecznej – 2 licencje stanowiskowe na oprogramowanie do autoryzacji kart PEKA (dla F14 i F2).

W 2014 r. pomalowano i odświeżono przestrzenie w następujących filiach: F6, F26, F51 i F52. Odnowione sale wyposażono w nowe meble (stoliki, krzesła, regały, szafy).

Zrealizowano dwa duże zamówienia na meble biblioteczne – we wrześniu na kwotę 28.865,64 zł, w grudniu na kwotę 14.969,10 zł.

W ramach tych zamówień zakupiono m.in. 120 regałów drewnianych do książek oraz płyt CD/DVD za kwotę **38.907,36 zł**, m.in. dla: F17 (17 szt.), F14 (17 szt.), F51 (20 szt.), F6 (18 szt.), F38 (12 szt.), F2 (12 szt.), F36 (6 szt.).

Odrębne zamówienia dotyczyły regałów metalowych. W F26 zlikwidowano część starych i bardzo zniszczonych regałów drewnianych i zakupiono 7 ciągów 4-metrowych systemowych regałów metalowych Sysco. Podobne regały dokupiono dla F42 i F38 do istniejących już tam systemów Sysco. Łączna wartość zakupionych regałów metalowych wyniosła **17.798,10 zł**.

Dla Działu Zbiorów Specjalnych zakupiono szafy metalowe na mapy i plakaty w ilości 32 szt. o wartości **49.804,72 zł**, natomiast dla działu promocji zakupiono sprzęt nagłośnieniowy, w tym kolumny, mikrofony oraz zestaw mikserski za łączną kwotę **19.222,29 zł**.

W grudniu 2014 r. za kwotę **47.120,07 zł** zakupiono 11 zestawów komputerowych i 4 drukarki sieciowe – o charakterze środków trwałych niskocennych (wartość jednostkowa poniżej 3.500 zł) oraz 4 urządzenia – stanowiska bibliotekarza do obsługi kart PEKA w F2 i F14 (**20.664,- zł**).

Zakupiono urządzenia elektrotechniczne na łączną kwotę 9.733,64 zł, m.in. aparat fotograficzny z wymiennym obiektywem dla Działu Zbiorów Specjalnych, telewizor dla pałacu w Sapowicach, ekran projekcyjny, elektryczny dla Muzeum Literackiego H. Sienkiewicza, lampę bakteriobójczą do dezynfekcji sprzętu komputerowego w przestrzeniach nowego budynku.

Realizowano również zamówienia na wyposażenie, które ze względu na wartość (do 1.000 zł) nie podlega ewidencji w programie obsługującym gospodarkę środkami trwałymi i które księgowane jest bezpośrednio w koszty działalności. Były to m.in.: odkurzacze, dysk przenośny, telefony, wózki biblioteczne, tablice korkowe, odtwarzacz DVD, wieszaki, drabinki i schodki, potykacz, waznik, komplet 26 krzeseł plastikowych dla F46, kalkulatory, numeratory, zestawy narzędzi dla warsztatu, system oświetleniowy (reflektory na statywach ze sterownikiem), licznik odwiedzających, metalowe kosze do segregacji śmieci.

W 2014 r. do ewidencji ilościowo-wartościowej środków trwałych o charakterze wyposażenia zakupionych dla wszystkich placówek (oprócz nowego budynku) wprowadzono łącznie **85 pozycji o łącznej wartości 156.083,84 zł** (w 2013 r. – 20 pozycji o łącznej wartości 56.417,26 zł).

Do ewidencji ilościowej obejmującej sprzęt o niższej wartości zakupiony dla wszystkich placówek wprowadzono **193 pozycje o łącznej wartości 64.348,65 zł** (w 2013 r. – 10 pozycji o łącznej wartości 6.779,86 zł).

Łącznie na wyposażenie wydatkowano w 2014 r. – 220.497,52 zł

Dział Organizacyjno-Administracyjny na bieżąco prowadzi ewidencję zakupów i darów, sprzęt jest natychmiast ujmowany w wykazie wyposażenia. Staramy się, aby był niezwłocznie znakowany i przekazywany do wyznaczonych miejsc użytkowania. W 2012 r. w Bibliotece Raczyńskich wprowadzono nowy system inwentaryzacji w oparciu o kody kreskowe oraz technologię RFID „Shadow Cat”. Od tego czasu wszystkie nowe środki trwałe wysokiej i niskocenne (o charakterze wyposażenia) są oznaczane etykietami z nadrukowanym kodem oraz znacznikiem RFID, co pozwala sprawnie zidentyfikować wybrany środek na podstawie jego odczytu za pomocą terminala. Ponadto sukcesywnie wymieniane są oznaczenia wszystkich pozostałych, wcześniej zakupionych środków trwałych. Drukujemy nowe etykiety i kompleksowo wymienimy je w kolejnych placówkach Biblioteki. W 2014 r. oznakowano nowymi etykietami wszystkie środki trwałe w filiach: F8/59, F23, F47, F57 i Filii Wildeckiej oraz w nowym budynku Biblioteki.

Likwidacje

W 2014 r. zlikwidowano z ewidencji ilościowej 273 pozycje za łączną kwotę 21.052,59 zł, z ewidencji wartościowo-ilościowej usunięto 27 pozycje za łączną kwotę 67.495,75 zł.

Na bieżąco dokonywane są likwidacje zniszczonego i wyeksploatowanego sprzętu. Komisja Likwidacyjna we współpracy z Działem Organizacyjno-Administracyjnym opiniuje i kwalifikuje do wycofania z użytkowania bezużyteczne składniki majątku.

W lutym i grudniu 2014 r. dokonano dużej likwidacji zestawów komputerowych z placówek filialnych, łącznie zlikwidowano 23 zestawy komputerowe. W grudniu 2014 r. wygasła umowa najmu pomieszczeń magazynowych przy os. Tysiąclecia 43, w związku z tym nieodpłatnie przekazano na własność zespołowi Szkół Mistrzostwa Sportowego nieprzydatne Bibliotece biurka oraz regały.

W procesie likwidacji istotne znaczenie ma stały kontakt pracownika działu odpowiedzialnego za ewidencję sprzętu i wyposażenia z kierownikami poszczególnych działów i filii bibliotecznych. Bieżąca eliminacja nieużywanych elementów wyposażenia znacznie ułatwia dokonywanie uzgodnień z Działem Finansowo-Księgowym dotyczących stanu i wartości wyposażenia oraz przeprowadzanie okresowych inwentaryzacji w placówkach Biblioteki.

Naprawy, przeglądy i konserwacje

Zgodnie z obowiązującymi przepisami zlecano konserwacje i przeglądy:

dotyczące budynków i systemów w nich zamontowanych – koszty w 2014 r. wyniosły **302.040,05 zł**

w tym m.in.:

- konserwacje okresowe kotłowni gazowych – 16.220,80
- konserwacja wind – 33.381,20 (w tym nowy budynek – 27.748,80)
- konserwacja systemów p.poz i sygnalizacji włamania i napadu – 19.992,94
- okresowe pomiary elektryczne – 27.429,-
- konserwacja komory fumigacyjnej – 33.446,16
- przeglądy technicznego stanu budynków Biblioteki – 4.600,-
- przeglądy okresowe gaśnic – 3.553,-
- konserwacje urządzeń kserograficznych – 1.212,53
- serwis księgowych programów komputerowych oraz serwera i routerów, dzierżawa oraz serwis nowego programu ewidencji środków trwałych, opieka nad serwerami, serwis elementów systemu informatycznego – 29.768,99

Na naprawy pozostałego wyposażenia i sprzętu związane z jego awariami, wymianą zużytych lub wyeksploatowanych części wydano w 2014 r. łącznie 17.512,28 zł. Na tę kwotę składają się naprawy drukarek komputerowych, żaluzji, kserokopiarek, regału miejskiego oraz systemów zainstalowanych w lokalach i budynkach Biblioteki (naprawy i wymiana części systemów przeciwpożarowych, przeciwwłamaniowych itp.). Na naprawy samochodu wydatkowano w ramach powyższej kwoty 3.858,43 zł.

Inne usługi obce

Dział Organizacyjno-Administracyjny nadzorował i koordynował realizację zamówień dotyczących:

- usług drukarskich, na które w 2014 r. wydatkowano 20.084,55 zł, w tym na wykonanie druków związanych z usługami bibliotecznymi – 6.937,20 (informator o Bibliotece w angielskiej wersji językowej), na listowniki i koperty – 4.551 zł, na druki biblioteczne – 5.842,50,
- na druk „Winiety” (2 numery) – 5.433,75 zł, w tym jeden numer specjalny wydany na jubileusz Biblioteki,
- czyszczenia okien w budynkach i lokalach Biblioteki – 19.262,78 zł, w tym powierzchni szklanych wewnętrznych nowego budynku – 9.840 zł,

- koszty połączeń telefonicznych wyniosły w 2014 r. **56.726,24 zł** (stacjonarne 44.135,18, komórkowe 12.591,06), w tym dotyczące kosztów abonamentu i połączeń rejestrowanych w centrali w nowym budynku – 14.503,05 zł. W dziale dokonywano obliczeń i rozliczania pracowników za rozmowy prywatne prowadzone z służbowych telefonów.
- koszty sprawowania ochrony wyniosły 215.301,19 zł,
- nadzorowano wydatki na usługi pocztowe – razem **22.461,87 zł**, w tym na wysyłkę monitów przez Sekretariat – 2.564,40 zł; na wysyłkę paczek wydatkowano 2.902,74 zł,
- koszty przejazdów lokalnych wyniosły w 2014 r. 2.447,97 zł. Od lipca ub.r. zaprzestano zakupu biletów jednorazowych i kart na okaziciela na całą sieć MPK (do lipca funkcjonowały dwie takie karty). Obecnie służbowe przejazdy lokalne pracowników obsługiwane są przez 7 kart PEKA wydanych na wniosek Biblioteki Raczyńskich i 9 zasilanych w ramach „tportmonetki”. Kartami (wydawanie pracownikom, sprawdzanie konta, zasilanie) zarządza Sekretariat Biblioteki.

D. Sprawy lokalowe

Według stanu na dzień 31.12.2014 r. Biblioteka prowadzi swoją działalność łącznie na **24.298,06 m²** powierzchni całkowitej, w tym:

- w budynkach własnych – 17.865,71 m² (pow. użytkowa 12.848,5 m²)
w tym: *nowy budynek* – 11.738 m² (pow. użytkowa – 9.542,7 m²)
- w lokalach wynajmowanych odpłatnie – 6.252,35 m²
w tym: *w lokalach posiadających status odrębnego spółdzielczego własnościowego prawa do lokalu użytkowego* – 372,50 m²
- w lokalach udostępnianych nieodpłatnie – 180,00 m²

W 2014 r. stan bazy lokalowej nie uległ zmianie.

Z dniem 31.12.2014 r. wygasła umowa najmu zawarta z Zespołem Szkół Mistrzostwa Sportowego na os. Tysiąclecia 43. Biblioteka wynajmowała pomieszczenia przyziemia szkoły na cele magazynowe o łącznej powierzchni 351 m².

Odpłatność za wynajmowane lokale wynosiła w 2014 r. od 2,83 (F25) do 26,29 (Filia Wildecka) za 1 m² netto bez świadczeń.

Najtaniej wynajmujemy lokale od PSM „Winogrady” (średnia stawka 5,25 zł netto) i od SM „Osiedle Młodych” (średnia 6,40 zł); najdrożej wypadają SM „Jezyce” (13,47 i 11,89 zł) i Dębiecka Spółdz. Mieszkaniowa (18,45 zł).

W lokalach miejskich stawki wynoszą od 7,77 zł (F6) do 11,01 zł (F38, ul. Ognik) netto za 1 m².

Stawka za wynajem Izby Pamięci K. Iłłakowiczówny (34,08 m²) wynosi bez zmian 24,62 zł.

Wszystkie wartości podano w cenach netto za 1 m².

W 2014 r. zanotowano podwyżki czynszu w 15 placówkach, w 15 przypadkach odpłatność pozostała na tym samym poziomie co w 2013 r. (dotyczy to filii: F38, F42/49, F50, F4, F12/46, F22, F2, F48, F51, F54, F27, F17, Izby Pamięci K. Iłłakowiczówny i magazynów na os. Tysiąclecia). W większości przypadków wzrost stawek czynszowych był niewielki – od kilkunastu do kilkudziesięciu groszy za 1 m².

W niektórych placówkach do czynszu włączane są obciążenia z tytułu opłat za wieczyste użytkowanie gruntów i objęcia obszaru osiedla lub budynku monitoringiem.

Łącznie koszty czynszów wyniosły 963.382,99 (w 2013 r. – 1.012.414,78 zł)

Na niższe koszty, niż w 2013 r., wpłynęło rozwiązanie w 2013 r. umów najmu za lokale, w których prowadziły działalność Filie 9/18 oraz Filia 66 dla niewidomych.

Średni koszt najmu 1 m² wynosi na koniec 2014 r. netto 12,84 zł (963.382,99 : 12 miesięcy : 6.252,35 m²). Odpowiednio w 2013 r. było to 13,49 zł.

Prawo wieczystego użytkowania gruntów

Biblioteka posiada prawo wieczystego użytkowania gruntów dla wszystkich gruntów, którymi aktualnie zarządza.

Od 1.05.2010 r. Biblioteka zarządza 10.916 m² gruntów.

Opłaty roczne za prawa wieczystego użytkowania gruntów nie uległy zmianie i wyniosły w 2014 r. 12.319,51 zł.

Podatek od nieruchomości obejmujący podatek za powierzchnię gruntów oraz użytkową powierzchnię nieruchomości własnych wyniósł w 2014 r. 81.949,- zł i po raz pierwszy obejmował koszty podatku od nieruchomości związane z nowym budynkiem.

E. Gospodarka i eksploatacja pojazdów

W 2014 r. samochód Biblioteki Fiat Ducato przejechał 12.228 km (w 2013 r. – 12.595 km).

W 2014 r. koszty transportu obcego finansowane z budżetu na działalność bieżącą wyniosły 26.996,56 zł – dotyczyły transportów związanych z przeprowadzką muzealiów do odnowionego budynku Muzeum Literackiego H. Sienkiewicza i przewozu ciężkich i większych elementów wyposażenia.

Koszty zakupu benzyny i pozostałych materiałów eksploatacyjnych do samochodu Biblioteki wyniosły 8.958,28 zł (w 2013 r. – 12.404,65 zł).

F. Pozostałe sprawy

1. Dział Organizacyjno-Administracyjny włączał się w 2014 r. w organizowanie promocji książek, spotkań oraz kwartalnych przeglądów nowości. Dużego wysiłku organizacyjnego i logistycznego wymagało zorganizowanie obchodów jubileuszu 185-lecia istnienia Biblioteki Raczyńskich w maju ubr. Koordynowano przygotowanie imprezy jubileuszowej w Operze Poznańskiej, szczególnie w zakresie organizacji przyjęcia okolicznościowego i obsługi zaproszonych gości.

2. W 2014 r. przygotowano i przeprowadzono pięć przetargów nieograniczonych oraz jedno postępowanie w trybie dialogu technicznego.

Jeden przetarg (na dostawę sprzętu multimedialnego dla nowego budynku Biblioteki) przeprowadzono w procedurze unijnej. W związku z wyposażaniem nowego budynku ogłaszano ponadto przetargi na dostawę i montaż sprzętu wystawienniczego oraz na dostawę wraz z rozmieszczeniem znaków informacyjnych wspomagających osoby niewidome i niedowidzące.

Pozostałe przetargi dotyczyły usług ochroniarskich i dostawy czasopism krajowych w 2015 r.

Przeprowadzenie postępowania w trybie dialogu technicznego dotyczyło sprawy dostawy sprzętu multimedialnego do projektu „Rozbudowa Biblioteki Raczyńskich w Poznaniu”. W trakcie dialogu uczestnicy zgłosili swoje uwagi i sugestie, które w założeniu miały pomóc Zamawiającemu w przygotowaniu prawidłowego opisu przedmiotu na potrzeby ww. zamówienia.

Ponadto Biblioteka uczestniczyła w grupie zakupowej energii elektrycznej, w ramach której ogłoszono i rozstrzygnięto przetarg na dostawę energii elektrycznej dla grupy zakupowej. Koordynatorem przedsięwzięcia jest Miasto Poznań. Energię elektryczną dla Biblioteki od stycznia 2015 r. dostarczać będzie ENEA S.A – dostawca wyłoniony w przetargu organizowanym przez Miasto Poznań w 2014 r.

3. Kontynuowana jest współpraca z ubezpieczycielem wyłonionym w 2013 r w drodze przetargu nieograniczonego. Postępowanie to w imieniu Biblioteki przeprowadziła firma Inter-Broker obsługująca Miasto Poznań w zakresie ubezpieczeń.

W wyniku tego postępowania zawarto z Firmą Inter Risk Towarzystwo Ubezpieczeń S.A. umowę na usługi ubezpieczeniowe (obowiązującą do 31.05.2016 r.). Ubezpieczenie obejmuje odpowiedzialność cywilną dla wszystkich placówek biblioteki (również kradzieży lub zagubienia odzieży w szatni), budynków Biblioteki od ognia i innych zdarzeń losowych, w tym następstw szkód wodociągowych spowodowanych awarią, szyb i innych przedmiotów do stłuczenia, samochodu, sprzętu elektronicznego od zniszczenia i kradzieży i innych zdarzeń losowych oraz filmotek gromadzonych w filiach bibliotecznych.

Polisami objęto również zbiory specjalne – 202.322 jednostek katalogowych według ustalonej przez pracowników Działu Zbiorów Specjalnych wartości odtworzeniowej dla poszczególnych kategorii zbiorów.

Należność za polisy dotyczące okresu 1.06.2014–31.05.2015 wyniosła 27.993,- zł.

W styczniu 2014 r. wpłynęło na konto Biblioteki odszkodowanie za zniszczone książki w wys. 2.789,54 zł. Dotyczyło ono szkody powstałej w 2013 r. – zalanie wynajmowanego lokalu na os. Przyjaźni 120 (Filia 47/57) i zostało wypłacone jeszcze przez Firmę UNIQA – poprzedniego ubezpieczyciela Biblioteki.

4. Na podstawie art. 26 i art. 27 Ustawy o rachunkowości z dn. 29 września 1994 r. (tekst jednolity Dz.U. z 2013 r. poz. 330) oraz na podstawie §7 pkt. 1 Instrukcji Inwentaryzacyjnej Biblioteki Raczyńskich (Zarządzenie Dyrektora BR nr 8/2013 z 1 października 2013 r.) przeprowadzono w dniach 15.12.2014 r. – 15.01.2015 r. roczną inwentaryzację środków pieniężnych, druków ścisłego zarachowania, stanu kart PEKA, biletów wstępu, produktów w magazynie oraz majątku użyczonego przez Urząd Miasta Poznania – wg spisu z natury oraz metodą weryfikacji w księgach rachunkowych na dzień 31.12.2014 r. Dokumentację dotyczącą inwentury składników majątku użyczonego przez Miasto Poznań przekazano do Wydziału Gospodarki Nieruchomościami.

Nie odnotowano żadnych pozycji w magazynie materiałowym. Jego stan wykazuje „0”. Od 2011 r. zakupione artykuły rozdysponowywane są bezpośrednio do placówek bibliotecznych.

W ostatnich latach nie odnotowano ruchów w magazynie materiałowym wśród druków, dlatego komisja, biorąc pod uwagę opinię p. Agnieszki Baszko, kierownika Działu Zbiorów Specjalnych, wnioskuje o przekazanie dwóch pozycji książkowych na bezpłatne rozdawnictwo.

Sprawozdanie Komisji Inwentaryzacyjnej o przebiegu i wynikach inwentaryzacji składników majątkowych przekazano Dyrektorowi Biblioteki w dniu 14 stycznia 2015 r. Komisja Inwentaryzacyjna przekazała pełną dokumentację Inwentury do Działu Finansowo-Księgowego. Komisja nie stwierdziła żadnych zawinionych różnic oraz innych nieprawidłowości w gospodarowaniu składnikami majątkowymi Biblioteki.

5. W 2014 r. Dział Organizacyjno-Administracyjny współpracował z Działem Informatycznym w działaniach związanych z dostępem do sieci internet w filiach bibliotecznych oraz w zaopatrzeniu placówek Biblioteki w sprzęt komputerowy.

W 2014 r. Biblioteka Raczyńskich kontynuowała udział w programie „Akademia Orange dla bibliotek”, w ramach którego możliwe jest uzyskanie dotacji (darowizny) w wysokości nakładów ponoszonych przez Biblio-

tekę w danym roku na dostęp do internetu za pośrednictwem Firmy Orange. Otrzymane w ten sposób środki finansowe można, zgodnie z zawartą Umową, przeznaczyć na zapewnienie dostępu do szerokopasmowych łączy internetowych w placówce głównej i filiach oraz w celu edukacji i popularyzacji zwiększenia wykorzystania internetu przez pracowników i użytkowników Biblioteki. W ramach podpisanej umowy w 2014 r. Biblioteka otrzymała 46.288,10 zł dotacji na wskazane działania.

Na koniec 2014 r. Biblioteka posiadała 371 komputerów, z czego: w filiach bibliotecznych i innych placówkach (muzea literackie i pałac w Sapowicach) wykorzystywanych jest 177 komputerów, 25 – w Centrali przy pl. Wolności oraz w budynku na Al. Marcinkowskiego – 169 komputerów.

Zakup sprzętu komputerowego w roku 2014 był kontynuacją realizacji planu utworzenia jednolitej sieci informacyjnej Biblioteki. Zakupione komputery wyposażono w system operacyjny Microsoft Windows 7 Professional, ich odpowiednie parametry techniczne umożliwiają przyłączenie w przyszłości do domeny Biblioteki. Wraz z zakupem aktualizacji licencji na program antywirusowy ESET Nod32 umożliwia to tworzenie scentralizowanej sieci Biblioteki Raczyńskich.

Dostęp do internetu we wszystkich placówkach Biblioteki jest bezpłatny – 35 filii bibliotecznych ma dostęp do internetu.

Na usługi dostępu do internetu wydatkowano w 2014 r. 63.454,01 zł:

- na połączenia sieciowe w budynkach biblioteki – 18.621,05 zł
- na połączenia dotyczące filii bibliotecznych – 44.832,96 zł

Wszystkie dane dotyczące kosztów podano na podstawie stanu ksiąg rachunkowych za 2014 rok na dzień 22.01.2015 r.

III. KADRA

Przeciętna liczba etatów przeliczeniowych w roku 2014 wynosiła 248 (w roku 2013 – 242), a na dzień 31.12.2014 roku – 252 etaty przeliczeniowe.

Stan pracowników Biblioteki w dn. 31.12.2014 roku wg liczby zawartych umów o pracę (w nawiasach dane dotyczące 2013 r.):

kategoria pracowników	pełnozatrudnieni	niepełnozatrudnieni	razem
działalność podstawowa	172 (169)	9 (9)	181 (178)
administracja	15 (14)	4 (4)	19 (18)
obsługa	31 (30)	52 (49)	83 (79)
razem	218 (213)	65 (62)	283 (275)

Są to pracownicy zatrudnieni na umowy na czas określony i nieokreślony, na zastępstwo, dodatkowe umowy zawierane z naszymi pracownikami, umowa sezonowa (palacz c.o.). We wszystkich grupach pracowników w 2014 roku zawarto 21 umów o pracę, a rozwiązano – 13.

Struktura wykształcenia pracowników działalności podstawowej:

	pełnozatrudnieni	niepełnozatrudnieni
wyższe bibliotekoznawcze	59	2
wyższe bibliot. – licencjat	2	-
wyższe inne	61	3
wyższe inne – licencjat	3	-
policealne bibliotekarskie	33	3
policealne inne	1	-
średnie bibliotekarskie	1	1
średnie zawodowe – inne	4	-
średnie ogólne	5	-
zasadnicze zawodowe	3	-
	172	9

Pracownicy działalności podstawowej według zajmowanych stanowisk:

	pełnozatrudnieni	niepełnozatrudnieni
starsi kustosze dyplomowani	2	-
starsi kustosze	42	2
kustosze	28	-
starsi bibliotekarze	52	4
bibliotekarze	23	3
młodszy bibliotekarze	17	-
magazynierzy zbiorów	6	-
organizator ds. działalności imprez. i promoc.	1	-
st. instruktor ds. programowych	1	-
	172	9

Działalność socjalna Biblioteki:

- w czerwcu wypłacono pracownikom Biblioteki świadczenie socjalne, na które wydano 224 826 zł;
- w grudniu dzieci pracowników (urodzone w latach 1996–2014) otrzymały paczki świąteczne – zakupiono 102 paczki o łącznej wartości 12 832,13 zł;
- zakupiono dla emerytów 150 bonów o wartości 180 zł każdy, w łącznej wysokości 27 000 zł;
- przyznano 11 zapomóg pieniężnych bezzwrotnych pracownikom i emerytom w łącznej wysokości 8170 zł;
- aktywnie działał w Bibliotece „Klub Emeryta”; w comiesięcznych spotkaniach brało udział 20–30 osób;
- z pożyczek na cele mieszkaniowe skorzystało 29 osób.

IV. ZBIORY

Stan i wartość zbiorów ogółem:

Stan zbiorów ogółem (31.12.2013)	1 776 379 jedn.	21 070 150,97 zł
- przybyło w ciągu roku	76 108 jedn.	1 739 096,34 zł
w tym z zakupu	56 317 jedn.	1 386 672,19 zł
- przeksięgowanie (retrokonwersja)	2 679 wol.	7,00 zł
- ubyło w ciągu roku	49 610 jedn.	298 482,33 zł
Stan zbiorów ogółem (31.12.2014)	1 802 877 jedn.	22 510 771,98 zł

Stan zbiorów specjalnych (wg ksiąg inwentarzowych):

	2013	przybyło w 2014 r.	2014
rękopisy	10 923	11*	10 934
w tym: teatralia	6 201	5	6 206
stare druki	17 951	13 (11K, 2D)	17 964
w tym: inkunabuły	252	1**	253
druki po 1800 (dawny zasób)	4 006	-	4 006
kartografia	12 685	74 (3K, 71D)	12 759
druki bibliofilskie	276	1 (D)	277
zbiory graficzne	70 151	13	70 164
w tym: ekslibrisy	37 984	-	37 984
fotografie	28 109	12 (9K, 3D)	28 121
grafika	1 831	1 (K)	1 832
inne	2 227	-	2 227

mikrofilmy	203	-	203
oprawy pokonkursowe	12	-	12
zbiory zdigitalizowane:			
– płyty DVD (macierze)	155	-	155
– płyty CD (wtórniki)	164	-	164
nagrania video	316	-	316
dokumenty życia społ.	85 185	3384 (3381D, 3K)	88 569
zbiory specjalne ogółem	202 027	3 496	205 523
jednostki archiwalne	1444***	-	1444
księgozbiór podręczny	11 582	98 (43K, 48D, 7 I); (ubyło 5)	11 675

* w przypadku rękopisów podaje się tylko dopisane do inwentarza jednostki inwentarzowe; natomiast w ciągu roku 2014 wpłynęło 17 jednostek akcesyjnych (6 K, 10 D, 1 I).

** starodruk: Guido, *Casus longi super instituta* (sygn. 352 III), datowany w inwentarzu starych druków na I ćw. XVI w., okazał się być inkunabułem (wyd. Strassburg, ok. 1488–1493) – przeniesiony z inwentarza starych druków do inwentarza inkunabułów (sygn. Inc. II 118).

*** podaje się jednostki archiwalne kat. A.

Stan zbiorów wg kategorii i źródeł wpływu zbiorów (w jedn.):

Kategoria	Stan 2013	przybyło	zakup	dary, wymiana, przerzuty	ubyło	Stan 2014
książki	1 386 000	60 111			48 828	1 397 283
		w tym:	48 028	12 083		
czasopisma i wydaw. ciągłe	62 459	1 798		d-812	–	64 257
		w tym:	954	p-32		
zbiory specjalne (bez dżs)	242 779	10 818			782	252 815
- czasop. (mf)		w tym:	7 335	3 483		
- multimedia			105	76		
			7 189	1 627		
dok. życia społ.	85 141	3 381	–	3 381	–	88 522
zbiory specjalne (z dżs)	327 920	14 199	7 230	6 788	782	341 337
Razem	1 776 379	76 108			49 610	1 802 877
		w tym:	56 317	19 791		

Przyrost zbiorów w 2014 r. według źródeł wpływu:

	jedn.	wartość
Zakup		
- książki	48 028	1 073 643,18
- zbiory specjalne	7 335	261 242,75
- czasopisma	954	51 786,26
	56 317	1 386 672,19

Dary, wymiana, przerzuty		
- książki	12 083	260 026,06
- zbiory specjalne	3 483	58 084,44
- czasopisma	812	25 266,41
	p – 32	90,34
- dokumenty życia społ.	3 381	8 956,90
	19 791	352 424,15
Razem:	76 108	1 739 096,34

W 2014 roku Biblioteka dysponowała wyższymi środkami finansowymi na zakup zbiorów niż w 2013 roku:

- w ramach dotacji Urzędu Miasta Poznania na zakup zbiorów przeznaczony był budżet w wysokości 1 204 484,47 zł (o 175 709,85 zł wyższy w stosunku do 2013 r.),
- w tym na zakup multimediów przeznaczono 221 006,67 zł (o 101 067,76 zł więcej w stosunku do 2013 r.),
- z inicjatywy Samorządów Pomocniczych Urząd Miasta Poznania zwiększył budżet na zakup książek o celową dotację na dodatkowy zakup dla Filii: F2, F6, F11, F14, F17, F24, F32, F39, F42, F48, F49, F51 w łącznej kwocie 25 741 zł,
- przyznane odszkodowanie za zalanie F47/57 w wysokości 2800 zł,
- podobnie jak w roku ubiegłym – w ramach Programu Biblioteki Narodowej „Zakup nowości wydawniczych do bibliotek” – Biblioteka Raczyńskich otrzymała celową dotację na zakup nowości wydawniczych w wysokości 85 056 zł (o 512 zł mniej niż w 2013 r.).

Łączny budżet na uzupełnienie zbiorów w 2014 roku wyniósł 1 318 081,47 zł – o 13 699,94 zł (1,01%) wyższy od ubiegłorocznego, za który zakupiono łącznie 55 258 jednostek.

Przyjęty budżet na zakup czasopism i wydawnictw ciągłych na 2014 rok wyniósł 199 850,73 zł.

W 2014 r. **ogólny wpływ** zbiorów bibliotecznych ze wszystkich źródeł (zakup, dary, wymiana) – był wyższy w stosunku do roku 2013 o 192 jedn., czyli o 0,25%. Książek ogółem przybyło więcej – o 297 wol.: książek z zakupu było o 3111 wol. więcej niż w roku poprzednim, natomiast książek z darów było o 2814 wol. mniej. Do księgi inwentarzowej czasopism wpisano o 30 jedn. więcej niż w poprzednim roku. Wpływ jednostek zbiorów specjalnych (bez dżs) w porównaniu z rokiem wcześniejszym był wyższy – o 502 jedn., wpływ zbiorów kategorii dżs – był niższy o 663 jedn.

Średnia cena 1 jedn. dla całego zakupu (z pominięciem zakupu antykwarycznego i od osób prywatnych) zmniejszyła się o 0,32 zł (23,01 zł; poprzednio 23,33 zł). Na zakup antykwaryczny i od osób prywatnych przeznaczono kwotę 62 338,31 zł, za którą kupiono 456 jedn. (w 2013 r. kupiono tą drogą 363 jedn. na kwotę 67 771,34 zł).

Wpływ w kategorii „**dary - wymiana - przerzut**” w 2014 r. był niższy niż w roku poprzednim – ogółem o 1231 jedn. Wpływ książek z tego źródła był niższy o 2814 wol., wpływ zbiorów specjalnych (bez dżs) – był wyższy o 2246 jedn., a wpływ czasopism (łącznie z przerzutami) – o 18 jedn. wyższy niż w roku poprzednim.

Czytelnicy filii ofiarowali Bibliotece 6840 wol. książek, a ponadto 1118 wol. nowości wydawniczych o wartości 34 073,46 zł (w roku 2013 – 7363 wol. książek, 738 wol. nowości o wartości 17 535,63 zł). Oficyny wydawnicze, głównie poznańskie, przysłały na konkursy i przeglądy literackie organizowane w Bibliotece 110 wol. swoich publikacji o wartości 4251,50 zł (w 2013 r. – 119 wol. o wart. 4318,08 zł).

Na zakup książek i zbiorów specjalnych wydano 1 318 081,47 zł, co w porównaniu z rokiem 2013 (1 304 381,53 zł) stanowi kwotę o 13 699,94 zł większą. Książki nadal kupowano głównie w hurtowniach i wydawnictwach (uzyskując rabat w wysokości od 35% do 47%) oraz – w wyjątkowych przypadkach – w księgarniach, antykwariatach i od osób prywatnych.

Wartość wprowadzonych na stałe do zbiorów czasopism (w wersji drukowanej – 77 143,01 zł, mikrofilmów i elektronicznych – 18 170,46 zł) wyniosła 95 313,47 zł. Według stanu na koniec 2014 r. w księgozbiornie podstawowym KP znajduje się: 5768 tytułów czasopism tradycyjnych, 28 tytułów czasopism na mikrofilmach oraz 87 tytułów czasopism na CD.

Na zakup bieżących czasopism (prenumerata 618 tytułów w 1305 egz.) przeznaczono w 2014 roku 161 696,86 zł (w poprzednim roku – 581 tytułów w 1302 egz. za 145 889,31 zł), na zakup dostępu do archiwów „Rzeczypospolitej”, „Głosu Wielkopolskiego” i „Gazety Wyborczej” – 12 723,71 zł (w poprzednim roku – 12 046,57 zł), na zakup mikrofilmów i CD – 15 165,00 zł (poprzednio – 18 161,00 zł), na zakup dostępu do treści internetowych w systemie PIANO – 1432,01 (w poprzednim roku – 796,01 zł). Na zakup antykwaryczny czasopism wydano – 6 594,55 zł (poprzednio – 13 524,00 zł).

Czasopisma bieżące w roku 2014:

Źródło Wpływu	krajowe		zagraniczne		razem	
	tytuły	egz.	tytuły	egz.	tytuły	egz.
Zakup	618	1305	–	–	618	1305
Dary	207	379	3	3	210	382
Wymiana	45	45	–	–	45	45
Razem	870	1729	3	3	873	1732

* kursywą – prenumerata czasopism: 618 tytułów w 1305 egz. na kwotę 161 696,86 zł

Uwaga: Dane ujmują zarówno czasopisma inwentaryzowane Biblioteki Głównej, jak i nieinwentaryzowane czasopisma filii bibliotecznych, które są wycofywane ze zbiorów po utracie aktualności.

Liczba tytułów czasopism bieżących w 2014 r. – pochodzących z zakupu – zwiększyła się o 37 tytułów (liczba egzemplarzy zwiększyła się o 3); mniej natomiast było tytułów czasopism pochodzących z darów (o 22 tytuły), ale egzemplarzy więcej (o 9); z wymiany otrzymaliśmy 6 tytułów (po 1 egzemplarzu) czasopism więcej niż w roku wcześniejszym. Ogólna liczba tytułów czasopism bieżących zwiększyła się w stosunku do roku 2013 o 21, a ogólna liczba egzemplarzy – o 18.

Przeciętna wartość woluminu/jednostki pochodzącej z zakupu dla poszczególnych księgozbiorów:

KSIĘGOZBIÓR	2014	2013	2012	2011	2010
Księg. podstawowy	31,70	29,20	29,43	29,04	28,85
Filie dla dorosłych	26,18	25,91	25,32	26,39	25,17
Filie dla dzieci	15,40	16,77	16,66	16,87	16,07
Centralna Wypożyczalnia	27,16	27,91	29,14	29,19	31,23
Dział Zbiorów Specjalnych	830,42	1919,34	57,41	422,63	78,96
dla całego księgozbioru	23,85	24,21	23,69	24,12	23,90
– j.w. – bez zakupu antykwarycznego	23,01*	23,33	23,24	23,61	23,04

* Średnia zakupu nowości wydawniczych (książek) – 22,35 zł, filmów – 34,63 zł, książki mówionej – 18,40 zł, muzyki – 38,75 zł.

Zakup nowości

– **Wskaźniki zakupu nowości i stanu księgozbioru** w Poznaniu w przeliczeniu na 100 mieszkańców miasta (miasto liczy 546 503 mieszkańców, o 2579 mieszkańców mniej niż w roku 2013):

	wskaźnik zakupu nowości (jedn./100 mieszk.)	stan zaopatrzenia w książki (jedn./100 mieszk.)
2014	10,11	330
2013	9,81	323
2012	8,62	319
2011	9,33	317
2010	8,25	311
2009	8,50	304

Wskaźnik zakupu nowości, liczony jako stosunek liczby kupionych jednostek do liczby mieszkańców miasta, zwiększył się do wartości 10,11.

– Kontakty z dostawcami

Nawiązano kontakt z trzema nowymi dostawcami: hurtownią „Super Siódemka” Lucjan Wypych z Poznania, gdzie uzyskano na wybrane wydawnictwa rabat 40%; hurtownią Platon Sp. z o.o. z Ożarowa Mazowieckiego (rabat 37% na wszystkie oferowane przez hurtownię wydawnictwa); Wydawnictwem Filia z Poznania (rabat 42%).

U ośmiu spośród dotychczasowych dostawców uzyskano podwyższenie rabatów o 1–4 punktów procentowych. Zakupy uzupełniano też w księgarniach. Ponadto w ramach dodatkowego upustu wydawnictwa przekazały w darze 599 wol. wartości 19 509,70 zł.

Zamówienia z ofert wydawców kierownicy filii dokonują – jak dotychczas – na podstawie katalogów, które dostarczane są do filii. Oddział Zakupu, po dokonaniu analizy pozostałych ofert wydawniczych oraz dokonaniu doboru nowości, zamawia u swoich dostawców po 1 egzemplarzu wybranego tytułu, jako egzemplarze okazowe.

Dwa razy w miesiącu Oddział Zakupu oraz Oddział Darów i Wymiany przygotowuje w czytelni Biblioteki Głównej przegląd egzemplarzy okazowych, na których kierownicy filii dokonują doboru nowości i darów do swoich księgozbiorów. Zamówienia na wznowienia, lektury oraz nie wybrane wcześniej, a poszukiwane przez czytelników nowości, dokonywane są – jak dotychczas – poprzez dezyderatki składane przez kierowników filii.

Książki rozwożone są do filii na terenie Poznania – podobnie jak w poprzednich latach – w rytmie 2-tygodniowym.

– Dotacje celowe

Z inicjatywy Samorządów Pomocniczych Urząd Miasta Poznania zwiększył w 2014 roku budżet na zakup książek o dotację celową na dodatkowy zakup nowości dla Filii: F2, F6, F11, F14, F17, F24, F32, F39, F42, F48, F49, F51 w łącznej kwocie 25 741 zł. Dotacja ta stanowiła w ubiegłym roku 1,95% całego budżetu BR na zakup zbiorów, w 2013 r. – 1,54%.

W 2014 roku dotacja Biblioteki Narodowej – w wysokości 85 056 zł – stanowiła 6,45% całego budżetu BR na zakup zbiorów; była o 512 zł niższa od dotacji ubiegłorocznej.

– Multimedia

Dostosowując ofertę Biblioteki do zmieniających się potrzeb użytkowników i w związku z komputeryzacją kolejnych placówek filialnych, starano się zapewnić czytelnikom dostęp do możliwie najlepszych pod względem ilościowym i jakościowym zbiorów. W 2014 r. na zakup zbiorów multimedialnych wydatkowano 221 006,67 zł. Zakupiono 4084 tytuły filmowe na DVD do 23 istniejących filmotek za kwotę 141 439,41 zł. Zbiory multimedialne, obok filmów, uzupełniane były również o audiobooki (kupiono ich 2003) oraz płyty z muzyką (kupiono 1102 jedn.).

Łącznie zbiory Biblioteki wzbogaciły się o 8816 jedn. multimedialnych (w tym: 5100 filmów na CD i DVD, 1249 płyt CD i DVD z muzyką, 2467 książek mówionych), z zakupu – 7189 jedn. (wartości 221 006,67 zł) oraz 1627 jedn. darów (wartości 40 669,44 zł).

– Dostęp do baz danych

Zakupiono dostęp:

- do platformy realizującej udostępnianie czasowe publikacji poprzez stronę internetową „ibuk.pl – czytelnia on-line”,
- do płatnych treści objętych prenumeratą Piano (dostęp w ramach jednego abonamentu do 119 różnych sekcji i usług, w tym dzienników regionalnych) dla Biblioteki Głównej (Informatorium oraz Czytelnia Multimedialna) oraz filii: F2 i F4,
- do e-wydania „Rzeczpospolitej” (nie objętej prenumeratą Piano) dla Biblioteki Głównej oraz filii: F2 i F4,
- do archiwów czasopism: „Gazeta Wyborcza”, „Rzeczpospolita” i „Dziennik. Gazeta Prawna” dla Biblioteki Głównej oraz filii: F2 i F4.

Czytelnicy mają również możliwość korzystania z programu prawniczego Neo Lex (dawniej Polbi), udostępnianego nie tylko w Bibliotece Głównej, ale w każdej filii Biblioteki, na który wydatkowano 2238,60 zł.

Inne prace związane z uzupełnianiem zbiorów wykonane w 2014 roku:

- do magazynu druków zbędnych przyjęto 17 845 wol. (w poprzednim roku – 9099 wol.) z księgozbiorów KP, CW, księgozbiorów podręcznych i filialnych oraz z magazynu rezerw w Sapowicach, z czego:
 - sporządzono 112 list wymiany na 12 272 egz. książek i 2013 jedn. czasopism i wydawnictw ciągłych, w tym 1716 książek wyselekcjonowanych ze zbędnych darów; wysłano 3387 egz. książek oraz 332 jedn. czasopism i wydawnictw ciągłych,
 - wystawiono na regał 8329 egzemplarzy (1669 czasopism i 6660 druków zbędnych),
 - 77 wol. przekazano na makulaturę;
- z otrzymywanych darów (a nie mieszczących się w profilu Biblioteki lub dubletów):
 - wystawiono na regał 9971 książek;

- przejrano 37 list wymiany międzybibliotecznej, z których wybrano i otrzymano 101 wol. książek i 265 jedn. czasopism;
- przejrano katalogi antykwaryczne, z których wybrano i zakupiono: 393 wol. o wartości 55 743,76 zł oraz 63 jedn. czasopism o wartości 6 594,55 zł;
- zarejestrowano i rozdzielono 12 112 (w poprzednim roku – 12 110) numerów czasopism bieżących;
- skompletowano do oprawy, wyceniono, opatrzone znakami własnościowymi i przekazano do magazynów 1273 wol. czasopism;
- opatrzone kodami kreskowymi 6749 wol. czasopism i wprowadzono numery tych kodów do odpowiednich rekordów pozycji;
- w ramach (rozpoczętej w 2000 r.) wymiany z 13 wydawnictwami bibliotecznymi i uniwersyteckimi wysłano 256 wol. druków zwartych, ciągłych i czasopism i otrzymano – 78 woluminów.

Liczba **ubytkowanych** w 2014 r. zbiorów (49 610 jedn.) była niższa niż w roku poprzednim o 10 883 jedn., w tym książek ubytkowano 48 828 wol. (o 7409 wol. mniej niż w roku poprzednim). Liczba zniszczonych, zaczytanych książek wycofywanych z wypożyczalni bibliotecznych (25 788 wol.; w roku 2013 – 42 388 wol.) – była niższa o 16 600 woluminów. Zmniejszyła się też – o 1055 wol. – liczba książek nie zwróconych przez czytelników (2687 wol.; w roku 2013 – 3742 wol.). Zwiększyła się o 8913 wol. liczba druków zbędnych, wycofywanych z księgozbiorów bibliotecznych (17 826 wol.; w roku 2013 – 8913 wol.).

W Dziale Zbiorów Specjalnych przybyło w 2014 r. (licząc razem z dżs) 3496 jednostek; kupiono: 11 starodruków, 3 obiekty kartograficzne, 9 fotografii, 1 grafikę, 3 dokumenty życia społecznego oraz 6 jednostek akcesyjnych rękopisów. Wśród ciekawych nabytków można wymienić:

Rękopisy:

- korespondencja rodziny Łubieńskich, głównie Antoniego Augusta Łubieńskiego (1803–1883) i Heleny z Łubieńskich Stolcenwald (1832–1914),
- materiały dot. Conrada Drzewieckiego (m.in. dokumenty osobiste, materiały biograficzne, korespondencja, fotografie rodzinne i związane z pracą zawodową, materiały warsztatowe),
- zapisy rękopiśmienne opisujące poszczególne powiaty i dekanaty Wielkopolski wraz z załączonymi ręcznie wykonanymi mapami (XIX/XX w.),
- materiały rodziny Stefana Dąbrowskiego,
- materiały dot. Feliksa Róg-Mazurka,
- materiały dot. Mieczysława Knapkiego,
- dokument pergaminowy: Protest przeciwko przekazaniu ziemi Wandelmowi z Metz przez władcę Sabaudii, 1570 r.

Starodruki:

- Iacques Ferrarius, *De republica bene instituenda paraenesis*, Bazylea: J. Oporinus, 1556,
- Karol Bartold, *Imagines principum regumque Poloniae*, [Braniewo: Drukarnia Jezuitów, post 3 VIII] 1721,
- Nicola De Ruggiero, *Medytacje dla oczyszczenia i poprawienia życia kapłańskiego bardzo pożyteczne [...] Przetłumaczone przez [...] Maxymiliana Ryłło*, Kalisz: Drukarnia J.K.M. Kollegium Soc. Jesu, 1763.

Kartografia:

- *Plan stołecznego miasta Poznania*, Poznań: M. Maćkowiak, [1929],
- G. Schulz, *Deutscher Schulatlas. Heimatteil Gau Wartheland*, Bielefeld–Leipzig 1942,
- *Plan stołecznego miasta Poznania*, Poznań: A. Kujawiak, [1947].

Fotografie i grafika:

- „Poznań na przełomie XX i XXI wieku w fotografii T. Bonieckiego”, uzupełnienie kolekcji o zdjęcia z 2014 r. (873 zdjęcia),
- niemiecki album z fotografiami przedstawiającymi Poznań (1939–1941).

Konserwacja zbiorów

Rozliczono dotację Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego na konserwację zbiorów specjalnych za 2013 rok. Przygotowano wniosek do MKiDN o konserwację rękopisów ze zbiorów specjalnych do realizacji w 2015 r.

W 2014 r. wykonano konserwację kompleksową dziewięciu rękopisów:

1. *Kwity Napoleona Zakrzewskiego* (Papiery różne: kwity, korespondencja, recepty lekarskie); Pol., niem. 1830–1861
2. *Akta adwokackie Briera dotyczące Napoleona Zakrzewskiego*; Pol., niem. 1849–1853
3. „*Regestr roschodu zboża z spikrza bojanickiego w roku 1836/37*”; Pol. 1836–1837

4. *Książeczka dostaw w naturaliach oraz odnośna korespondencja prowadzona przez Kochanowskiego, rządcę w Bojanowicach dla dworu w Osieku*; Pol. 1854–1858
5. „*Akta dotyczące się interesów landszaftowych*”. *Oryginały i odpisy akt dotyczące Towarzystwa Kredytowego Ziemińskiego w Wielkim Księstwie Poznańskim w l. 1833–1842*; Pol., niem. 1833–1842
6. *Dokumenty i listy w sprawach majątkowych, dotyczące się dóbr Pakosławia, Domasławka, Zakrzewa, Czerniejewa i in.*; Rkp., XVII–XVIII w.
7. „*Variations ins des motifs de la Sonnambula (...) K. Lipiński*”. *Autograf edycyjny*; I poł. XIX w.
8. *Akta dotyczące dóbr ponieckich. T. II (Dowody, kwity za 1828 r.)*; Rkp., 1828
9. *Akta dotyczące dóbr ponieckich. T. III („Regestra kasowe przychodu i rozchodu pieniędzy z roku 1828/9”)*; Rkp., 1828–1829.

Koszt konserwacji: 26 672 zł (w tym środki własne Biblioteki 24 509 zł; darowizna – bezpłatne wykonanie prac konserwatorskich 2163 zł).

W komorze fumigacyjnej zrealizowano 33 cykle gazowania książek i materiałów bibliotecznych (1 cykl gazowania = 10 kartonów standardowych), obsługa komory – M. Bugajewska, T. Proć.

W pracowni reprograficznej digitalizowane są wybrane obiekty ze zbiorów specjalnych, książki z księgozbioru podręcznego oraz z Księgozbioru Podstawowego – m.in. skanowane na zamówienie czytelników i umieszczane na platformie Wielkopolskiej Biblioteki Cyfrowej (dla WBC wykonano ze zbiorów Biblioteki 4000 skanów). Skanowano także teatralia oraz obiekty kartograficzne (886 skanów) w ramach współpracy z Wydawnictwem Miejskim Poznania w realizacji projektu CYRYL – Cyfrowe Repozytorium Lokalne Poznań (www.cyryl.poznan.pl). Dużym przedsięwzięciem było skanowanie i fotografowanie 5 albumów z przedwojennymi zdjęciami Firy Mełamedzon-Salańskiej oraz obróbka graficzna plików w celu wykonania faksymile albumów (2800 skanów i fotografii). Skaner wielkoformatowy oraz skanery płaskie były także wykorzystywane do skanowania XIX-wiecznych wydań książek J. I. Kraszewskiego (30 000 skanów – w ramach realizacji projektu „Digitalizacja kolekcji XIX-wiecznych wydań książek J.I. Kraszewskiego”, realizowanego przez Muzeum-Pracownię J.I. Kraszewskiego, dofinansowanego przez Narodowy Instytut Audiowizualny).

Podstawowe prace wykonane w zakresie opracowania zbiorów:

– katalogowanie komputerowe (rekordy własne)	24 266
w tym: czasopisma	135
multimedia	4 847
– katalogowanie komputerowe (rekordy z innych bibl.)	5
– rekordy pozycji	109 222
w tym: czasopisma	2 852
podręczna Dz. Zbiorów Specj.	97
KP, MZW i podręczne (Bibl. Główna)	9 182
CW	8 940
archiwum książki dziecięcej	2 755
księgozbiór J. Pertka	3
Filie: 2, 3, 4, 6, 8, 9, 11, 12, 14, 15, 16, 17, 18, 26, 27, 28, 35, 36, 38, 39, 42, 47, 50, 51, 52, 56, 61, 62, FW, 2dz, 6dz, 11dz, 14dz, 15dz, 16dz, 17dz, 20dz, 26dz, 27dz, 35dz, 36dz, 38dz, 46dz, 51dz, 52dz, 53dz, 56dz, 57dz, 59dz, 62dz	85 317
Dom Literatury (DL)	56
Pracownia-Muzeum J. I. Kraszewskiego	20
Muzeum Literackie H. Sienkiewicza	-
– opracowanie kart katalogowych	15 200
– modyfikowanie i weryfikowanie rekordów opisu bibliogr.	12 980

Oprawa i naprawa książek i czasopism:

W introligatorniach obcych: oprawiono – 1 457 wol. czasopism (29 996 zł), 128 wol. książek zabytkowych (15 577 zł), 200 wol. książek współczesnych (9 100 zł)

We własnej introligatorni: oprawiono i naprawiono – 1 200 wol.

oraz wykonano 2 331 sztuk galanterii introligatorskiej (przekładki, pudła, alfabety, plansze, koperty itp.)

V. UDOSTĘPNIANIE ZBIORÓW I DZIAŁALNOŚĆ INFORMACYJNA

Czytelnicy zarejestrowani w 2014 r.:		<i>(rok 2013)</i>
- ogółem	87 668	89 002
w tym do lat 15	17 246	15 873
Udostępniono ogółem	2 207 514	2 323 437
w tym: na zewnątrz	1 883 274	2 042 029
- książki	1 559 219	1 664 630
- czasopisma	32 418	33 411
- zbiory specjalne	290 318	342 440
- zbiory elektroniczne	907	1211
- kopie materiałów oryg.	412	
w tym: na miejscu	324 240	281 408
- książki	174 059	131 978
- czasopisma	141 297	144 654
- zbiory specjalne	7 918	4 744
- zbiory elektroniczne	383	17
- kopie materiałów oryg.	583	
Liczba odwiedzin w ciągu roku:	909 166	1 052 572
- ogółem		<i>(rok 2013)</i>
w tym:		
Czytelnia ogólna	20 932*	10 816
Czytelnia czasopism	7 140*	4 500
Czytelnia multimedialna	4 544*	1 421
Wypożyczalnia (w tym wypożyczalnia dla niewidomych 2073)	130 097*	76 379
Oddział Informacyjno-Bibliograficzny (w tym 17 423 internautów)	24 789	16 966
Dział Zbiorów Specjalnych (+ 580 zwiedzających)	594	442
Filie dla dorosłych	467 291	635 969**
Filie dla dzieci	253 521	303 197
Muzeum Literackie H. Sienkiewicza (+ 4285 zwiedz.***)	184	161
Pracownia-Muzeum J.I. Kraszewskiego (+ 1623 zwiedzających)	15	22
Dom Literatury	59	165
Mieszkanie-Pracownia K. Hłakowiczówny (1650 zwiedzających)		

* Z uwagi na otwarcie w połowie 2013 roku nowego gmachu Biblioteki i zmianę warunków udostępniania zbiorów i usług (zwiększenie liczby zbiorów i wymiaru godzin pracy Wypożyczalni, swobodny dostęp czytelników do księgozbiorów podręcznych w Informatorium i czytelnich, większa liczba stanowisk komputerowych z dostępem do internetu, utworzenie Czytelni Multimedialnej) – trudno jest porównywać odpowiednie dane z lat 2013 i 2014.

** Od 1.06.2013 r. zbiory czterech filii zostały włączone do zbiorów Wypożyczalni, a same filie zlikwidowane – dlatego danych dot. sieci filii dla dorosłych i Wypożyczalni z lat 2013 i 2014 nie można porównywać.

*** Muzeum po przebudowie i renowacji otwarte zostało 6 czerwca 2014 r.

Przeciętna dzienna liczba odwiedzin (w nawiasie dane z poprzedniego roku):

Czytelnia Ogólna	73 (38) osób
Czytelnia Czasopism	25 (17) osób
Czytelnia Multimedialna	16 (11) osób

Wypożyczalnia	460 (307) osób
Filie dla dorosłych	68 (86) osób
Filie dla dzieci	36 (43) osób

Jeden czytelnik wypożyczył do domu średnio w ciągu roku: w filiach dla dorosłych – 22 książki i 3 jedn. multimediiów, w filiach dla dzieci – 17 książek i 5 jedn. multimediiów, w Wypożyczalni – 14 książek i multimediiów.

Struktura wypożyczeń książek w filiach:

kategoria czytelników	książki beletrystyczne	książki z innych działów	razem
- dorośli	861 988 (81%)	202 918 (19%)	1 064 906
- dzieci i młodzież	302 068 (86%)	50 554 (14%)	352 622
razem	1 164 056	253 472	1 417 528

W Wypożyczalni pobrano kary za przetrzymane książki i multimedia na sumę 65 949,42 zł, w filiach – na sumę 83 744,65 zł; wysłano z Wypożyczalni 842 monity drogą e-mail oraz 172 monity listem poleconym, a z filii bibliotecznych – 1796 monitów e-mailowych i 1496 listem poleconym.

Udostępnianie zbiorów naukowych:

	jedn.	jedn. (2013 rok)
Czytelnie i Informatorium	64 969*	53 516
Zasób Działu Zbiorów Specjalnych	1 976	1 632
Zbiory placówek muzealnych	465 + 701 skanów	837

* Liczba udostępnień jest zaniżona: faktyczna liczba udostępnionych książek – ze względu na to, że część z nich znajduje się na regałach z wolnym dostępem i czytelnicy swobodnie z nich korzystają – nie jest możliwa do precyzyjnego ustalenia.

Udostępnianie zbiorów Biblioteki Raczyńskich na platformie Wielkopolskiej Biblioteki Cyfrowej: w roku 2014 – ok. 62 tys. wyświetleń; od 2004 do 2014 roku – ok. 192 tys. (głównie dżs, od listopada 2013 r. również XIX-wieczne wydania J. I. Kraszewskiego w kolekcji „Kraszewsciana”).

W pracowni reprograficznej digitalizowane są wybrane obiekty ze zbiorów specjalnych, książki z księgozbioru podręcznego oraz z Księgozbioru Podstawowego – m.in. skanowane na zamówienie czytelników i umieszczane na platformie Wielkopolskiej Biblioteki Cyfrowej (dla WBC wykonano ze zbiorów Biblioteki 4000 skanów). Skanowano także teatralia oraz obiekty kartograficzne (886 skanów) w ramach współpracy z Wydawnictwem Miejskim Poznania w realizacji projektu CYRYL – Cyfrowe Repozytorium Lokalne Poznań (www.cyryl.poznan.pl). Dużym przedsięwzięciem było skanowanie i fotografowanie 5 albumów z przedwojennymi zdjęciami Firy Mełamedzon-Salańskiej oraz obróbka graficzna plików w celu wykonania faksymile albumów (2800 skanów i fotografii). Skaner wielkoformatowy oraz skanery płaskie były także wykorzystywane do skanowania XIX-wiecznych wydań książek J. I. Kraszewskiego (30000 skanów; w ramach realizacji projektu „Digitalizacja kolekcji XIX-wiecznych wydań książek J. I. Kraszewskiego” realizowanego przez Muzeum-Pracownię J.I. Kraszewskiego, dofinansowanego przez Narodowy Instytut Audiowizualny).

Innym bibliotekom, drogą wypożyczenia międzybibliotecznego, wysłano 359 wol. książek oraz 351 kserokopii bądź skanów (w 2013 r. – 357 wol. oraz 152 kserokopie). Pracownikom do prac wewnętrznych wypożyczono 1201 wol. (w 2013 r. – 755 wol.).

Ogólna liczba zarejestrowanych w roku 2014 czytelników zmniejszyła się o 1334 osoby (tj. o 1,50%), w tym liczba czytelników do lat 15 zwiększyła się o 1373 osoby.

Statystycznie na 100 mieszkańców Poznania (miasto liczy 546 503 mieszkańców) przypada 16,04 czytelników Biblioteki Raczyńskich (w roku 2013 – 16,33).

Ogólna liczba odwiedzin w placówkach Biblioteki zmalała w stosunku do roku 2013 o 143 406 (w filiach dla dorosłych liczba odwiedzin zmalała o 168,7 tys., w filiach dla dzieci i młodzieży – o 49,7 tys.; w Wypożyczalni – wzrosła o 53,7 tys.).

Udostępniono – w porównaniu z rokiem wcześniejszym – mniej książek i innych materiałów bibliotecznych (o 115 923 jedn.), w wypożyczaniu na zewnątrz było to mniej o 158 755 jedn., a w udostępnianiu na miejscu – więcej o 42 832 jedn.).

Statystycznie na 100 mieszkańców Poznania udostępniono łącznie 404 jedn. (w 2013 r. – 423 jedn.), w tym wypożyczono na zewnątrz 345 jedn. (w 2013 r. – 371 jedn.).

W 2014 r. filie biblioteczne były zamknięte przez 780 dni (czyli o 5 dni więcej niż w roku poprzednim) – głównie z powodu braku zastępstw w filiach jednoosobowych (442 dni), remontów (225 dni), a także zamknięcia szkoły (biblioteki szkolno-publiczne, 24 dni), scontrum (20 dni), szkolenie (23 dni), jubileusz Biblioteki (wszystkie 42 filie były zamknięte).

Działalność informacyjna, obejmująca poradnictwo czytelnicze, udzielanie informacji bibliotecznych, bibliograficznych i faktograficznych, prowadzona była przez wszystkie placówki Biblioteki obsługujące bezpośrednio czytelników. W Oddziale Informacyjno-Bibliograficznym udzielono 7,6 tys. informacji, a w filiach – 130,6 tys. W Bibliotece Głównej 542 uczniów skorzystało z 27 lekcji bibliotecznych, a 600 maturzystów – z pomocy przy pisaniu prac maturalnych. W Dziale Zbiorów Specjalnych, Oddziale Informacyjno-Bibliograficznym i placówkach muzealnych sporządzono 156 kwerend.

VI. PRACA INSTRUKCYJNO-METODYCZNA I SZKOLENIOWA

Pracownicy Działu Sieci Bibliotecznej wykonali w ciągu roku 107 wyjazdów do filii. Wyjazdy te dotyczyły głównie: przeglądu książek na makulaturę i do druków zbędnych, scontrum, ubytowania w Horizonie, spraw bieżących, kontroli dokumentacji bibliotecznej, spraw organizacyjnych oraz personalnych.

W Bibliotece Głównej, filiach bibliotecznych i placówkach muzealnych prowadzono również lekcje biblioteczne i zajęcia fakultatywne dla uczniów szkół różnych poziomów (w filiach – 778 grup, 14 019 osób, w Oddziale Informacyjno-Bibliograficznym – 27 grup, 542 osoby).

VII. DZIAŁALNOŚĆ KULTURALNO-OŚWIATOWA I NAUKOWA

A. Promocja książki – konkursy (5 spotkań – 370 uczestników)

• Konkurs o Nagrodę Józefa Łukaszewicza – XVI edycja

19 marca „Posnania 2013” – wręczenie Nagrody im. J. Łukaszewicza w konkursie na najlepsze książki o Poznaniu wydane w roku ubiegłym. Laureatami zostali:

- Ewa Obrębowska-Piasecka, Ola Szmiida – autorki książki *Miasto w teatrze. Subiektywny przewodnik po Poznaniu i spektaklach Strefy Ciszy* (Stowarzyszenie Teatr Strefa Ciszy);
- Maria Teresa Michałowska-Barłóg – redaktor albumu *Zbigniew Kaja (1924–1983)* (Muzeum Narodowe);
- Witold Milewski i Zygmunt Skupniewicz – autorzy oraz Danuta Książkiewicz-Bartkowiak i Grażyna Kodym-Kozaczko – redaktorki książki *Projekt – miasto. Wspomnienia poznańskich architektów 1945–2005* (Wydawnictwo Miejskie Poznań).

Frekwencja 61 osób.

• Poznański Przegląd Nowości Wydawniczych:

28 stycznia – „Książka Jesieni 2013”. Laureatami zostali:

- Jerzy Borowczyk, Zofia Dambek-Giallelis, Elżbieta Lijewska, redaktorzy książki *Na tropach Adama Mickiewicza w Wielkopolsce* (Wydawnictwo WBPiCAK);
- Filip Springer, autor książki *Wanna z kolumnadą. Reportaże o polskiej przestrzeni* (Wydawnictwo Czarne);
- Ziemowit Szczerek, autor książki *Przyjdzie Mordor i nas zje, czyli tajna historia Słowian* (Korporacja Ha!art).

Frekwencja 90 osób.

22 maja – „Książka Zimy 2013/2014”. Odkonane spotkanie z:

- Magdaleną Grzebalkowską, autorką książki *Beksińscy. Portret podwójny* (Wydawnictwo Znak);
- Mariuszem Szczygłem, redaktorem książki *100/XX Antologia polskiego reportażu XX wieku* (Wydawnictwo Czarne);
- Stanisławem J. Rostworowskim, autorem wyróżnionej *Monografii rodziny Rostworowskich. Lata 1386–2012* (Oficyna Wydawnicza Rytm).

Frekwencja 123 osoby.

25 czerwca – „Książka Wiosny 2014”. Spotkanie z:

- Kaliną Błażejowską, autorką książki *Uparte serce. Biografia Poświętowskiej* (Wydawnictwo Znak);

– Iwoną Wierzbą i Marianną Sztymą, autorkami książki *Metryka nocnika* (Wydawnictwo Albus).
Frekwencja 41 osób.

• **Konkurs im. Arkadego Fiedlera o nagrodę „Bursztynowego Motyla”** – XIX edycja.

26 maja – wręczenie statuetki Bursztynowego Motyla w konkursie im. Arkadego Fiedlera. Laureatem został Bartek Sabela, *Może (morze) wróci* (Wydawnictwo Helion).

Muzeum Arkadego Fiedlera w Puszczykowie; frekwencja 55 osób.

B. Spotkania autorskie i promocje książki (18 wydarzeń; 1117 uczestników)

23 stycznia – wieczór autorski Krzysztofa Pieczyńskiego, poety, aktora, reżysera (40 osób);

5 lutego – spotkanie z Bartkiem Sabelą, autorem książki *Może (morze) wróci* nagrodzonej na Poznańskim Przeglądzie Nowości Wydawniczych „Książka Wiosny 2013” (90 osób);

28 lutego – spotkanie z Oscarem Brenifierem, autorem książek z serii *Dzieci filozofują* (35 osób);

11 marca – spotkanie autorskie Jana Nowickiego (111 osób);

12 marca – promocja książki *Losy elity akademickiej* Michała Robinsona, org. Instytut Wschodni UAM (83 osoby);

20 marca – promocja książki *Hopper wirtualny. Obrazy w pamiętającym spojrzeniu* Filipa Lipińskiego (UMK) z udziałem: prof. Izabelli Gustowskiej, prof. Stanisława Czekalskiego, prof. Mariusza Bryła, dr hab. Marty Smolińskiej (78 osób);

27 marca – spotkanie autorskie ze Sławomirem Krzyżką *Sny zebrane* (79 osób);

31 maja – premiera książki A. Niziołka i K. Kosakowskiej *Fira. Poznańscy Żydzi. Opowieść o życiu* (Wydawnictwo Exemplum) i otwarcie wystawy pod tym samym tytułem (95 osób);

13 czerwca – promocja książki Stefana Drajewskiego *Conrad Drzewiecki. Reformator polskiego baletu* (Dom Wydawniczy Rebis) (30 osób);

23 czerwca – promocja książki A. Niziołka i K. Kosakowskiej *Fira. Poznańscy Żydzi. Opowieść o życiu* (Wydaw. Exemplum) (31 osób);

3 lipca – promocja książki Arkadego Radosława Fiedlera *Chwała Andów* (Wydaw. Bernardinum) (53 osoby);

4 października – *Literacka mapa Poznania* (w ramach tygodnia „W Poznaniu lubimy czytać”): Piotr Bojarski, Ryszard Ćwirlej, Joanna Jodelka, Joanna Roszak, Robert Ziółkowski (44 osoby);

8 października – w ramach Dni Kultury Czeskiej w Poznaniu – spotkanie autorskie z Mariuszem Suroszem, autorem książki *Pepiki. Dramatyczne stulecie Czechów* (35 osób);

20 października – promocja książki dra Krzysztofa Kani *Edward Bernard Raczyński. 1891–1993. Dyplomata i polityk* (28 osób);

29 października – *Aktualność Sofoklesa*. Spotkanie z Antonim Liberą (72 osoby);

4 listopada – spotkanie z Piotrem Zychowiczem, autorem książki *Opcja niemiecka* (Wydaw. Rebis) (110 osób);

3 grudnia – spotkanie z Jackiem Kowalskim, autorem książki *Meble Kowalskich. Ludzie i rzeczy* (Wydaw. Dębogóra) (60 osób);

15 grudnia – spotkanie z Andrzejem Wituskim, bohaterem książki *Przecież to mój Poznań* oraz jej autorką, Dorotą Ronge-Juszczak (43 osoby).

C. Wystawy (gmach BRacz, 12 322 zwiedzających)

do 31 stycznia – *Wydawnictwa poświęcone Powstaniu Wielkopolskiemu 1918–1919 w 95. rocznicę Powstania Wielkopolskiego* (ze zbiorów Biblioteki Raczyńskich i wielkopolskich stowarzyszeń regionalnych) (150 zwiedzających);

10–25 stycznia – *Fotografie z Ziemi Świętej* Danuty Witkowskiej [oraz]

10 stycznia – 28 lutego – XVII Dzień Judaizmu *Jezus praktykujący Żyd* (1200 zwiedzających);

4–28 lutego – *Gustav Klimt. Prekursor modernizmu*, we współpracy z Austriackim Ośrodkiem Kultury (2585 zwiedzających);

4 marca – 25 kwietnia *Posnaniana 2013* – wystawa najciekawszych książek o Poznaniu wydanych w roku ubiegłym;

7 marca – 4 kwietnia *Zbyt głośna samotność bez Hrabala. W 100-lecie urodzin* (907 zwiedzających);

7–29 kwietnia *Wiliam Butler Yeats. Życie i twórczość*, we współpracy z Fundacją Kultury Irlandzkiej (661 zwiedzających);

5 maja – 28 czerwca – wystawy jubileuszowe:

Historia i literatura z Biblioteką Raczyńskich w tle (1915 zwiedzających),

185 książek na 185 lat – wystawa prezentująca najciekawsze zbiory BR;

31 maja – 30 września – *Fira. Poznańscy Żydzi. Opowieść o życiu*;

1 lipca – 31 sierpnia – *Fiknijmy koziołka* (2301 zwiedzających);

6 lipca – 31 sierpnia – *Życie codzienne na okrętach Polskiej Marynarki Wojennej w okresie II wojny światowej*.

Wystawa zdjęć wykonanych z negatywów z kolekcji Jerzego Pertka. W 25-lecie śmierci pisarza;

3 lipca – 6 września – *Krystyna Miłobędzka na rodzinnej fotografii, ze zbiorów BR i na ilustracji Iwony Chmielewskiej*;

10–30 września – *600 lat kontaktów polsko-tureckich* (762 zwiedzających);

- 21 września – 26 października – *Biennale Mediations*;
 7 października – 30 listopada – *Vaclav Havel na wyciągnięcie ręki* (1263 zwiedzających);
 7 października – 30 listopada – wystawy przygotowane przez miasto partnerskie: *Biblioteka J. Mahena w Brnie, Brno na fotografii Františka Vacka i w wydawnictwach książkowych, Leoš Janáček (1854–1928)* – w 160. rocznicę urodzin czeskiego kompozytora;
 10 października – 10 listopada – „*Marchołat gruby a sprośny*” Jana Kasprowicza w inscenizacjach Teatru Polskiego w Poznaniu – wystawka przygotowana z okazji 60-lecia Muzeum Historii Miasta Poznania;
 6 listopada – 16 stycznia – *Słowo i czyn. Edmund Bojanowski i August Cieszkowski w 200. rocznicę urodzin* (otwarcie wystawy 22 osoby);
 26–28 listopada – ekspozycja książek o języku i gwarze Poznania i Wielkopolski, regał poświęcony poznańskim pisarzom (prezentacja towarzysząca konferencji z okazji 45-lecia IFP UAM *Język w regionie – region w języku*);
 4 grudnia – 17 stycznia – *Ewa Kutylak: grafika & exlibris* (556 zwiedzających).

D. Pozostałe imprezy (75 wydarzeń; frekwencja ok. 3687 *w tej liczbie nie ujęto uczestników spotkań autor-
 skich oraz otwarć wystaw, które ujęto już odpowiednio w pkt. B i C)

- 7, 14, 21, 28 stycznia – *Projektujemy powieść kryminalną*. Warsztaty Michała Larka (frekwencja 60 osób);
 19 stycznia – *Bajeczna Niedziela u Raczyńskich*: Matylda Damińska czytała fragmenty opowiadania Grzegorza Kasdepke *Kto zamawiał koszmarną przygodę* (60 osób);
 20 stycznia – projekcja filmu z audiodeskrypcją pt. *Nietykalni* (30 osób);
 4 lutego – otwarcie wystawy *Gustav Klimt. Prekursor modernizmu* (210 osób)
 17–20 lutego – Jubileusz 30-lecia Mieszkania-Pracowni Kazimierzy Hłakowiczówny:
 17 lutego – *30 lat Mieszkania-Pracowni Kazimierzy Hłakowiczówny (1984–2014)* – prelekcja Elżbiety Andrzejewskiej; pokaz slajdów (zdjęcia archiwalne i współczesne muzeum); projekcja filmu *Piętno* w reż. Grażyny Banaszkiewicz; wspomnienia osób związanych z początkami muzeum i jego funkcjonowaniem w późniejszych latach. Prowadzenie: Grażyna Wrońska (69 osób);
 18 lutego – spotkanie poświęcone Kazimierze Hłakowiczównie: „*Szukać mnie? Chyba tam, bo tu się nie zaczynam*” – spuścizna Kazimierzy Hłakowiczówny w zbiorach bibliotek – wykład Moniki Chudej; Daniela Popławska – prezentacja poezji Kazimierzy Hłakowiczówny; pokaz listów, autografów i zdjęć dotyczących K. Hłakowiczówny ze zbiorów Biblioteki Raczyńskich (51 osób);
 19 i 20 lutego Ba-Ku teatr – spektakl *Ćma* (scen.: Monika Chuda, Dorota Słomczyńska, Przemysław Prasnowski; reż.: Przemysław Prasnowski; produkcja: Fundacja Barak Kultury) (odpowiednio 45 i 67 osób);
 24 lutego – projekcja filmu z audiodeskrypcją pt. *Jesteś bogiem* (17 osób);
 28 lutego – Wieczór Wydawców – spotkanie z okazji Poznańskich Spotkań Targowych – *Książka dla Dzieci i Młodzieży* (91 osób);
 2 marca – *Bajeczna Niedziela u Raczyńskich*: Joanna Kołaczkowska i Dariusz Kamys czytali fragmenty opowiadania Agnieszki Chylińskiej pt. *Zezia i Giler* (Wydaw. Pascal) (147 osób);
 6 marca – *Jezus praktykujących Żyd* – prelekcja dla niewidomych i słabowidzących – prowadzenie Jakoob ben Nistell (20 osób);
 7 marca – otwarcie wystawy *Zbyt głośna samotność bez Hrabala. W 100-lecie urodzin* (49 osób)
 24 marca – projekcja filmu z audiodeskrypcją pt. *Pokłosie* (30 osób);
 28 marca – projekcja filmu *Czuły barbarzyńca* (63 osoby);
 7 kwietnia – otwarcie wystawy *William Butler Yeats. Życie i twórczość* (61 osób)
 8 kwietnia – Wtorek dla seniora w Bibliotece Raczyńskich: *Gadu, gadu, gadu...* o poezji Agnieszki Osieckiej. Spotkanie inauguracyjne prowadził Tomasz Umerle (Instytut Filologii Polskiej UAM) (60 osób);
 11 kwietnia – spotkanie z Erykiem Mistewiczem *Koniec mediów, które znamy?* (59 osób);
 28 kwietnia – projekcja filmu z audiodeskrypcją pt. *Wypełnić pustkę* (30 osób);
 28 kwietnia – *Salon u Raczyńskich, czyli chwilkę kilka z poezją i prozą laureatów Nagrody Nobla w dziedzinie literatury*: William Butler Yeats – laureat literackiej Nagrody Nobla w 1923 r. (37 osób);
 5 maja – Jubileusz 185-lecia Biblioteki Raczyńskich; koncert Sikora Proniuk Duo „Absurdustra – próba z Norwida” (Teatr Wielki im. Stanisława Moniuszki);
 8 maja – *Spoleczny savoir vivre, czyli jak nie nadepnąć świata na odcisk* – warsztaty dla dzieci, Michał Zawada i Wydawnictwo Mind & dream oraz spektakl *Po sezonie* Teatr MplusM – w ramach Tygodnia Bibliotek (90 osób);
 12 maja – z cyklu „Historia i literatura z Biblioteką Raczyńskich w tle” (cz. 1: czas zaborów, wieczór pierwszy) – wykład prof. dr. hab. Witolda Molika „Biblioteka Raczyńskich w okresie zaborów”; poezję i fragmenty dramatów okresu romantyzmu prezentowała Anna Seniuk (91 osób);
 13 maja – z cyklu „Historia i literatura z Biblioteką Raczyńskich w tle” (cz. 1: czas zaborów, wieczór drugi) – „*Mamy historię świetną jak epepeja*” (hr. Edward Raczyński). *Przeszłość Rzeczypospolitej w literaturze doby zaborów* – wykład dr. hab. prof. UAM Wiesława Ratajczaka; poezję oraz fragmenty dramatów okresu pozytywizmu i Młodej Polski prezentował Andrzej Seweryn (109 osób);

- 15–16 maja – *Ukraińska Dekada 2004–2014: nadzieje, zwroty, podsumowania* – konferencja zorganizowana przez Instytut Wschodni UAM;
- 17 maja – Noc Muzeów – projekcje filmów *Półtora pokoju* oraz *Czuły barbarzyńca* (58 osób); zwiedzanie wystawy jubileuszowej w Galerii Atanazego *Historia i literatura z Biblioteką Raczyńskich w tle* (298 osób);
- 19 maja – z cyklu „Historia i literatura z Biblioteką Raczyńskich w tle” (cz. 2: okres międzywojenny i czasy wojenne, wieczór pierwszy) – wykład Szymona Malczewskiego *Biblioteka Raczyńskich w latach 1918–1939*, wykład Agnieszki Baszko *Biblioteka Raczyńskich w czasie II wojny światowej*, wieczór z postacią i twórczością K. Iłłakowiczówny: Ba-Ku Teatr, spektakl *Ćma* (63 osoby);
- 20 maja – z cyklu „Historia i literatura z Biblioteką Raczyńskich w tle” (cz. 2: okres międzywojenny i czasy wojenne, wieczór drugi) – wykład dr hab. Izoldy Kiec *Żdziebko o poznańskich kabaretach dwudziestolecia z warszawską bohemą w tle*, wieczór z postacią i twórczością K. Iłłakowiczówny: Ba-Ku Teatr, spektakl *Ćma* (76 osób);
- 21 maja – prof. dr hab. Jadwiga Kiwerska: *Kulisy Białego Domu – sylwetki amerykańskich prezydentów*. Wykłady otwarte w ramach współpracy z Instytutem Zachodnim (18 osób);
- 25 maja – *Bajeczna Niedziela u Raczyńskich*: Łukasz Nowicki czytał fragmenty książek Macieja Orłosa *Kuba i Mela – dodaj do znajomych* oraz *Kuba i Mela – dają radę*; -) (80 osób);
- 27 maja – Wtorek dla seniora: *W co się bawić według Wojciecha Młynarskiego* – prelekcja Tomasza Umerle (Instytut Filologii Polskiej UAM) (43 osoby);
- 28 maja – projekcja filmu z audiodeskrypcją *Dziewczynka w trampkach* (30 osób);
- 2 czerwca – z cyklu „Historia i literatura z Biblioteką Raczyńskich w tle” (cz. 3: okres PRL, wieczór pierwszy) – wykład dra hab. Artura Jazdona *Biblioteka Raczyńskich w latach 1945–1989, Pieśni i przeboje a niechciane teksty PRL-u* – koncert zespołu Czerwony Tulipan z udziałem Grzegorza Tomczaka oraz Krzysztofa Dysa (69 osób);
- 3 czerwca – z cyklu „Historia i literatura z Biblioteką Raczyńskich w tle” (cz. 3: okres PRL, wieczór drugi) – *Niezależna literatura i czasopisma w czasach PRL-u. Drugi obieg w Poznaniu* – wykład Jacka Kubiaka (33 osoby);
- 9 czerwca – z cyklu „Historia i literatura z Biblioteką Raczyńskich w tle” (cz. 4: okres po 1989 roku, wieczór pierwszy) – wykład prof. Przemysława Czaplńskiego *Literatura wobec przemian* (29 osób), projekcja filmów dokumentujących działalność poznańskich organizacji pozarządowych (25 osób);
- 10 czerwca – z cyklu „Historia i literatura z Biblioteką Raczyńskich w tle” (cz. 4: okres po 1989 roku, wieczór drugi) – wykład Dyrektora Biblioteki Raczyńskich Wojciecha Spaleniaka *Biblioteka po 1989 roku – od transformacji po „wrota czasu”*, fragmenty *Traktatu o łuskaniu fasoli* W. Myśliwskiego w interpretacji Danuty Stenki (93 osoby);
- 11–12 czerwca – konferencja *Biblioteka XXI wieku – nowoczesna architektura, pomysłowe aranżacje, funkcjonalne wyposażenie. Nowe realizacje w latach 2011–2014* (org. SBP);
- 17 czerwca – prof. dr hab. Andrzej Sakson *Stereotyp Polski w Niemczech*. Wykłady otwarte w ramach współpracy z Instytutem Zachodnim (29 osób);
- 1 lipca – otwarcie wystawy *Fiknijmy koziołka* (49 osób)
- 8 lipca – Wtorek dla seniora: *Popołudnie z Koftą* – prelekcja Tomasza Umerle (Instytut Filologii Polskiej UAM) (23 osoby);
- 6 września – Narodowe Czytanie: Trylogia Henryka Sienkiewicza (373 osoby):
- **scena przy Muzeum Literackim Henryka Sienkiewicza**: pokaz gry na tarabanach w wykonaniu grupy Taradrum, *O rozterkach serc niewieścich czyli Kobiety Trylogii* – spektakl Teatru Castingowego plusm, wspólne śpiewanie dumek z uczniami Poznańskiej Szkoły Chóralnej J. Kurczewskiego oraz przy akompaniamencie bandury w wykonaniu M. Terleckiej, konkurs ze znajomości Trylogii o nagrodę Dyrektora Biblioteki, prowadzony przez A. Koniecznego (założyciela Izby Pamięci Trylogii w Słuszczewie);
 - **Muzeum Literackie Henryka Sienkiewicza** – otwarcie wystawy „Wokół Trylogii”, prezentacja fragmentów listów Sienkiewicza o pisaniu Trylogii, wspólne Poznaniaków czytanie wybranych lirycznych, wzruszających scen z *Potopu*, *Ogniem i mieczem*, *Pana Wołodyjowskiego*, prezentacja fragmentów różnych ekranizacji Trylogii (m.in. *Con ferro e con fuoco* z 1962 r.), zwiedzanie Muzeum z przewodnikiem;
 - **taras Biblioteki Raczyńskich** – Wojciech Malajkat, odtwórca roli Rzędziana w ekranizacji Jerzego Hoffmana zaprezentuje fragmenty z *Ogniem i mieczem*. Oprawa muzyczna w wykonaniu M. Terleckiej.
- 8 września – projekcja filmu z audiodeskrypcją (dla niewidomych i słabowidzących) *Piąta pora roku*, reż. J. Domaradzki (25 osób);
- 10 września – otwarcie wystawy *600 lat kontaktów polsko-tureckich 1414–2014*, zorganizowanej w ramach obchodów 600-lecia nawiązania polsko-tureckich stosunków dyplomatycznych (61 osób)
- 21 września – *Bajeczna Niedziela u Raczyńskich*: Artur Andrus czytał fragmenty autorskiej książki pt. *Bzdurki czyli bajki dla dzieci i innych*. (150 osób);
- 25 września – *XVI Spotkanie z Arcydziełem*: prezentacja ostatniego dzieła Mikołaja Reja *Żwierciadło albo Kstałt, w którym każdy stan nadsadnie się może swym sprawam jako we żwierciadle przypatrzeć*, Kraków 1568 – z udziałem prof. Katarzyny Meller, dra Mariana Malickiego i Aleksandra Machalicy (90 osób);
- 30 września – wykład dr Moniki Browarczyk nt. Indii (org. Regionalny Ośrodek Debaty Międzynarodowej)

Z cyklu „W Poznaniu lubimy czytać” (łącznie 140 osób):

- 30 września – warsztaty dla nauczycieli *Dziecięce emocje w książkach o Albercie Albertsonie – jak czytać z przedszkolakami?* (org. Wydawnictwo Zakamarki) (12 osób);
- 1 października – seminarium dla nauczycieli *Dzieci lubią książki* (grupa wydawnicza PUBLICAT S.A. / Centrum Edukacji Dziecięcej) (11 osób);
- 1 października – warsztaty dla dzieci *Antykwariat Pod Błękitnym Lustrem* (org. Wydawnictwo Zakamarki) (28 osób);
- 4 października – warsztat dla dzieci *Ależ Ty bajki opowiadasz...* (grupa wydawnicza PUBLICAT S.A. / Centrum Edukacji Dziecięcej) (Biblioteka dla Dzieci) (25 osób);
- Sklep z cytatami – literacka gra w memory (20 osób);
- Wydawnictwo Media Rodzina – Książkobus;
- spotkanie autorskie *Literacka mapa Poznania* (frekwencję 44 osoby wykazano w punkcie B*).

Dni kultury czeskiej w Poznaniu (łącznie 141 osób):

- 7 października – otwarcie wystawy *Vaclav Havel na wyciągnięcie ręki* (65 osób, frekw. ujęto w punkcie C*); wykład Romana Madeckiego (Uniwersytet Masaryka, Brno): *Komunikacja międzyludzka w dramatach Václava Havla*;
 - 8 października – warsztat polsko-czeski z udziałem Aleksandra Machalicy i studentów z Brna (Biblioteka dla dzieci) (26 osób); Cajovna u Pepika, czyli czeski film i muzyka – projekcja filmu *Postrzyżyny* J. Menzla (15 osób); spotkanie autorskie z Mariuszem Suroszem (35 osób, frekw. wykazano w punkcie B*).
- 13 października – *Salon u Raczyńskich, czyli chwil kilka z poezją i prozą...*: wieczór poświęcony twórczości ubiegłorocznej laureatki literackiej Nagrody Nobla Alice Munro z udziałem prof. Ingi Iwasów, tłumaczki Agnieszki Kuc, Juliusza Kurkiewicza i Grażyny Wolszczak (67 osób);
- 15 października – prof. dr hab. Zbigniew Mazur *Konspiracyjna geneza Instytut Zachodniego*. Wykłady otwarte w ramach współpracy z Instytutem Zachodnim (13 osób);
- 16 października – wykład dra hab. Przemysława Osiewicza *Współczesna Turcja i jej problemy* (org. Regionalny Ośrodek Debaty Międzynarodowej) (80 osób);
- 18 października – prezentacja unikatowego rękopiśmiennego kodeksu z XVI–XVII w., zawierającego na swych kartach m.in. białoruską wersję legendy o Tristanie i Izoldzie, tzw. *Białoruskiego Tristana* (z okazji wpisania go na listę programu UNESCO (30 osób);
- 22 października – projekcja filmu z audiodeskrypcją *Układ zamknięty* (26 osób);
- 25 października – *Noc Biennale*. Nocne zwiedzanie wystaw Biennale Mediations;
- 6 listopada – otwarcie wystawy *Słowo i czyn. Edmund Bojanowski i August Cieszkowski. W dwusetną rocznicę urodzin* (22 osoby)
- 16 listopada – *Bajeczna Niedziela u Raczyńskich*: Dorota Sumińska czytała fragmenty swojej książki *Wierzę w jeże* (83 osoby);
- 18 listopada – Wtorek dla Seniora w Bibliotece Raczyńskich: *Przybora jest dobry na wszystko* – wykład Tomasza Umerle UAM (40 osób);
- 18 listopada – Spotkanie z Arcydziełem: *Urząd Hodży Nasreddina* oraz *Dziwne przypadki i osobliwe zdarzenia szewca Ahmeda* – tureckie sztuki teatralne, ok. 1809 r. z udziałem dra hab. Przemysława Matusika i prof. dra hab. Henryka Jankowskiego (80 osób);
- 19 listopada – prof. dr hab. Maria Rutowska *Lager Główna – niemiecki obóz przesiedleńczy na Główniej w Poznaniu*. Wykłady otwarte w ramach współpracy z Instytutem Zachodnim (41 osób);
- 26 listopada – *Batalia o wejście Polski do NATO* – wykład prof. dr hab. Jadwigi Kiwerskiej (org. Regionalny Ośrodek Debaty Międzynarodowej) (90 osób);
- 26 listopada – projekcja filmu z audiodeskrypcją pt. *Listy do M.*, reż. Mitja Okorn (27 osób);
- 26 listopada – spotkanie w ramach konferencji z okazji 45-lecia IFP UAM *Język w regionie – region w języku* (85 osób) oraz towarzysząca spotkaniu ekspozycja książek o języku i gwarze Poznania i Wielkopolski, regał poświęcony poznańskim pisarzom;
- 29 listopada – turniej gier IPN „111” i „303” (25 osób);
- 4 grudnia – otwarcie wystawy *Ewa Kutylak: grafika & exlibris* (30 osób)
- 7 grudnia – *Bajeczna Niedziela u Raczyńskich*: Karolina Gorczyca czytała fragmenty *Opowieści wigilijnej gwiazdki* (115 osób).

E. Oddziały / muzea Biblioteki Raczyńskich (zwiedzających, uczestników imprez – 7529 osób)

– Muzeum Literackie Henryka Sienkiewicza – do 5 czerwca 2014 r. zamknięte

Zwiedzający ogółem : 4 256 (w tej liczbie mieszczą się odwiedzający Muzeum podczas imprez):

- w tym: zwiedzający w grupach zorganizowanych – 88 grup, 2071 osób (młodzieży 73 grupy, 1773 osoby), osoby indywidualne – 2185 osób

6 czerwca – otwarcie Muzeum po renowacji (frekwencja 100 osób).
 czerwiec–wrzesień – wystawa planszowa *Przebudowa i renowacja Muzeum Literackiego Henryka Sienkiewicza*;
 6 września – Narodowe Czytanie *Trylogii* Sienkiewicza;
 6 września – 11 października – wystawa *Wokół Trylogii*;
 21 października – 10 stycznia – wystawa *Skarby Muzeum. Kobiety bliskie Sienkiewiczowi*. Podczas wernisażu projekcja filmu *Bartek Zwycięzca* z koncertem Waldemara Rychłego;
 11 grudnia – promocja książki Marka Wedemanna *Epos w guście Ariosta. O ariostyczności „Ogniem i mieczem”*.

– Pracownia-Muzeum Józefa Ignacego Kraszewskiego

Zwiedzających ogółem: 1623 osoby, w tym: w grupach zorganizowanych – 465 osób (młodzieży: 303 osoby),
 osoby indywidualne – 1158 osób (młodzieży: 13 osób)

Wystawy (obejrzało 1750 osób):

22 stycznia – 6 marca – instalacja fotograficzna *Rafaela Jasionowicz Punkt przywracania*
 11 marca – 9 maja *Współczesny plakat jazzowy ze zbiorów Oddziału Dokumentów Życia Społecznego Biblioteki Raczyńskich* (z okazji ustanowionego przez UNESCO Międzynarodowego Dnia Jazzu);
 17 maja – 11 października – *Jacek Wolny – grafika i rysunek*;
 16 października – 16 stycznia – *Imponderabilia*, malarstwo Niny Badowskiej;
Lubonie – powieść J.I. Kraszewskiego o początkach chrześcijaństwa w Polsce – wystawa przygotowana przez Pracownię-Muzeum JIK na *Majówkę z Luboniami J.I. Kraszewskiego*, prezentowana w podczas imprezy 31 maja przy parafii Chrystusa Króla na Górczynie;

17 maja – **Noc Muzeów:**

– wernisaż wystawy grafiki i rysunku Jacka Wolnego; projekcja filmu niemego *Cyganka Aza*, wg powieści J. I. Kraszewskiego *Chata za wsią* z muzyką na żywo autorstwa Waldemara Rychłego (na skrzypce, gitarę i flet); oraz, związane z tematem filmu, prelekcje: *Kino w przedwojennym Poznaniu* prof. dr hab. Małgorzaty Hendrykowskiej oraz *Romantyczni Cyganie* – prof. UAM dr hab. Elżbiety Nowickiej (820 osób);

31 maja – *Majówka z Luboniami J. I. Kraszewskiego* przy Parafii Chrystusa Króla na Górczynie (org. Pracownia-Muzeum J. I. Kraszewskiego oraz Towarzystwo Miłośników Wilna i Ziemi Wileńskiej) (90 osób);

16 lipca – prelekcja Mieczysława Formanowicza: *Ks. Leon Formanowicz – humanista i społecznik* (45 osób);

– Mieszkanie-Pracownia Kazimierza Hłakowiczówny

Zwiedzających ogółem: 1650 osób, w tym: 841 osób w 26 zorganizowanych grupach,
 809 osób indywidualnych.

18–22 lutego – „Dni otwarte” z okazji 30-lecia placówki (frekw. ujęto w punkcie D);

17 maja – **Noc Muzeów:**

– *O gwiazdę kojącej pogody: poezja śpiewana* – wiersze Hłakowiczówny przy akompaniamencie gitar; pieśni kresowe i patriotyczne śpiewane przez Towarzystwo Miłośników Wilna i Ziemi Wileńskiej przy akompaniamencie Janusza Muraszki (akordeon) (frekw. 271 osób);

19 maja – promocja książki Lucyny Marzec o Hłakowiczównie (dla WBPiCAK w Poznaniu) (18 osób).

– Dom Literatury (Ośrodek Dokumentacji Wielkopolskiego Środowiska Literackiego)

14 stycznia – wieczór autorski Edwarda Balcerzana i prezentacja tomu esejów *Pochwała poezji. Z pamięci, z lektury* (45 osób);

5 lutego – spotkanie z prof. Mariuszem Brylem i prezentacja czasopisma „Arttak – Sztuki Piękne” (30 osób);

26 marca – wieczór autorski Marka Pacukiewicza (5 osób);

2 kwietnia – wieczór autorski Hanny Suchockiej oraz prezentacja książki *Rzymskie pasje: Kościoły Stacyjnej Wiecznego Miasta* (40 osób);

27 maja – prelekcja dr Ewy Płomińskiej-Krawiec *Poznańskie lata E.T.A. Hoffmanna* (15 osób);

10 czerwca – wieczór autorski Patrycji Bukalskiej (10 osób);

14 października – prelekcja dr Małgorzaty Delimaty (10 osób);

25 listopada – wieczór autorski Janusza Kapusty (25 osób).

F. Publikacje, wydawnictwa, prelekcje pracowników

A. Baszko, *30. rocznica powstania Mieszkania-Pracowni Kazimierza Hłakowiczówny* („Winieta” nr 1/2014),

A. Baszko, „*Gmach, który zna każde dziecko polskie, podobnie jak Wawel, jak Stare Miasto w Warszawie*”. *Biblioteka Raczyńskich* (KMP 4/2014, s. 127–146),

A. Baszko, *Konserwacja zbiorów specjalnych w 2013 r.* („Winieta” nr 1/2014),

A. Baszko, *Najważniejszy dla Biblioteki Raczyńskich dokument* („Winieta” nr 2/2014),

A. Baszko, *Omówienie Rozporządzenia Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego z dnia 4 lipca 2012 r. w sprawie narodowego zasobu bibliotecznego oraz relacja ze spotkania w Bibliotece Narodowej w dniu 13 listopada*

- 2013 r. – wykład podczas seminarium wielkopolskich bibliotekarzy pt. „Ochrona cennych zbiorów bibliotek wielkopolskich wobec zmian w narodowym zasobie bibliotecznym” (BR, 26 II),
- A. Baszko, *Starodruk obiektem muzealnym. O popularyzacji zbiorów specjalnych* (artykuł przygotowany do druku w materiałach z konferencji „Zbiory specjalne w bibliotekach polskich. Problematyka badawcza i organizacyjna”, Książnica Pomorska, Szczecin 14–15 XI 2013),
- A. Baszko, *Zbiory specjalne w nowym gmachu Biblioteki Raczyńskich* (artykuł przygotowany do druku w materiałach z konferencji „Modernizacja bibliotek a bezpieczeństwo zbiorów”, Centralna Biblioteka Wojskowa, Warszawa 26 XI),
- A. Baszko – wykład *Autograf „Marii” A. Malczewskiego w zbiorach BR* – Muzeum Narodowe, 15 III (w ramach cyklu „Konteksty dzieła sztuki” spotkanie przy obrazie Józefa Simmlera „Pożegnanie Wacława z Marią”),
- A. Baszko – wykład *Biblioteka Raczyńskich w czasie II wojny światowej* (19 V) w ramach cyklu wykładów z serii „Historia i literatura z Biblioteką Raczyńskich w tle”,
- A. Baszko – wykład o autografie *Psalmów-psalmu C. Norwida* (w ramach „Popołudnia z dokumentem”, organizowanego przez Muzeum Historii Miasta Poznania i Archiwum Państwowe w Poznaniu; Ratusz, 14 XI),
- M. Budzyńska, *Bajkoterapia pomaga dzieciom*, „Poradnik Bibliotekarza” 2014, nr 10, s. 21–22,
- M. Budzyńska, *Książki na wynos* – art. o strukturze portalu iCzytam, „Poradnik Bibliotekarza” 2014, nr 1, s. 13–15,
- M. Byra – *Biblioteka XXI wieku – nowoczesna architektura, pomysłowe aranżacje, funkcjonalne wyposażenie. Nowe realizacje w latach 2011–2014* – relacja z konferencji w: „Poradnik Bibliotekarza” nr 9/2014, s. 21–24,
- M. Byra (współaut.) – portal internetowy www.sbp.pl – relacja bieżąca z pierwszego i drugiego dnia konferencji „Biblioteka XXI wieku...”,
- A. Domańska, *Papiery rodziny Korostowców w spuściźnie rodziny Flatau w zbiorach Biblioteki Raczyńskich*, („Winieta” nr 3/2014),
- A. Domańska, *Spuścizna rodziny Flatau w zbiorach Biblioteki Raczyńskich* (artykuł przygotowany do druku w czasopiśmie BUAM „Biblioteka” nr 18/2014),
- M. Drogoś-Kraszewska – wykład *Teoretyczne i praktyczne aspekty funkcjonowania Czytelnii Multimedialnej* – Biblioteka Główna Uniwersytetu Ekonomicznego, konferencja „Nasze wczoraj, dziś i jutro”, 10 IX,
- A. Kleiber, *Glupia baba*, Warszawa 2014 (książka beletrystyczna),
- A. Kleiber, *Kobieta z pazurem*, Warszawa 2014 (książka beletrystyczna),
- Sz. Malczewski, *Rozbudowa Biblioteki Raczyńskich w Poznaniu* („Forum Bibliotek Medycznych” 2014 nr 1, s. 326–341),
- Sz. Malczewski – wykład *Biblioteka Raczyńskich w latach 1918–1939* (19 V) w ramach cyklu wykładów z serii „Historia i literatura z Biblioteką Raczyńskich w tle”,
- A. Przybyszewska – wywiad z E. Lijewską, redaktorką przewodnika literackiego *Na tropach Adama Mickiewicza w Wielkopolsce* („Winieta” 1/2014),
- A. Przybyszewska – *Jan Szutkiewicz* (biogram) w: „Polski Słownik Biograficzny” 2014 z. 202 (T. 49/3),
- B. Siejna-Matysiak – komunikat *Ochrona cennych zbiorów bibliotek wielkopolskich wobec zmian w narodowym zasobie bibliotecznym* (BR, 26 II),
- A. Sobańska, *Gdy Biblioteka miała sto lat*, („Winieta” 2/2014),
- A. Sobańska, *Nowe oblicze Biblioteki Raczyńskich* („Poradnik Bibliotekarza” 6/2014, s. 25–30),
- A. Sobańska, *Tydzień Otwartej Nauki 2014*, „Winieta” nr 3/2014,
- A. Sobańska, *Znani ludzie – nieznanymi bibliotekarze. Jaromír Nohavica*, „Winieta” 1/2014,
- A. Surzyńska-Błaszak, *Muzeum Sienkiewicza w nowej oprawie* („Winieta” 2 /2014),
- K. Tomczyk-Kozioł – biogramy Stanisława Szulca (1887–1962) i Teofila Waleriana Szulca (1849–1901) do *Polskiego Słownika Biograficznego* (T. XLIX/2, z. 201, Warszawa–Kraków 2013),
- A. Urbańska – wykład *W zgodzie z wytycznymi czy zdrowym rozsądkiem? Problemy w opracowaniu spuścizn rękopiśmiennych na przykładzie spuścizny Bogdana Niemyta-Wilczewskiego w zbiorach Biblioteki Raczyńskich* – Bibl. Główna Uniwersytetu Ekonomicznego, konferencja „Nasze wczoraj, dziś i jutro”, 10 IX.
- W przygotowaniu:*
- D. Gołębiowska, *Polonika XVI w. w zbiorze starych druków Biblioteki Raczyńskich. Katalog* (ukończona redakcja merytoryczna, planowany druk w 2015 r.).

G. Współpraca z innymi środowiskami kulturotwórczymi i podmiotami

Biblioteka Raczyńskich – wzorem lat ubiegłych – współpracuje z placówkami oświatowymi i szkołami wyższymi, instytucjami kultury, bibliotekami oraz licznymi stowarzyszeniami. Biblioteka Raczyńskich uczestniczy w tworzeniu zasobów Wielkopolskiej Biblioteki Cyfrowej.

Spośród nowych działań warto wymienić współpracę z:

- Instytutem Zachodnim przy organizacji otwartych wykładów,
- Instytutem Filologii Polskiej UAM przy organizacji konferencji i spotkań autorskich,
- Austriackim Ośrodkiem Kultury, Czeskim Centrum i Fundacją Kultury Irlandzkiej, Fundacją Mediations Biennale (cztery wystawy 4. Mediations Biennale *Kiedy Nigdzie staje się Tutaj* eksponowane były w przestrzeniach Biblioteki Raczyńskich),

- Stowarzyszeniem Wiosna przy projekcie Akademia Przyszłości,
- Fundacją Malta,
- Instytutem Pamięci Narodowej. Oddział w Poznaniu (IPN przekazał Bibliotece 100 edukacyjnych gier planszowych),
- Archiwum Państwowym w Poznaniu w przygotowaniu wniosku o wpisanie zespołu „Akt braci czeskich” na listę UNESCO „Pamięć Świata” ,
- Cyfrowym Repozytorium Lokalnym Poznań (portal CYRYL).

Muzeum Literackie Henryka Sienkiewicza prowadziło współpracę z: Muzeum Narodowym w Poznaniu, Muzeum w Łęborku, Muzeum Śremskim, Muzeum Okręgowym w Lesznie, Muzeum Ziemiaństwa w Dobrzycy, Muzeum Przyrodniczo-Łowieckim w Uzarzewie, Muzeum Rolnictwa i Przemysłu Rolno-Spożywczego w Szreniawie, Muzeum Historii Miasta Poznania, Rodziną Sienkiewiczów (Juliuszem oraz Hanną Dziewanowską z Oblęgorka), Stowarzyszeniem Polonia-Italia, Stowarzyszeniem Muzealników Polskich. Oddział Wielkopolski, Instytutem Muzealnictwa i Ochrony Zbiorów w Warszawie, Fundacją Muzeów Wielkopolskich, Instytutem Badań Literackich w Warszawie, Towarzystwem Miłośników Lwowa i Kresów Południowo-Wschodnich, Wyższą Szkołą Umiejętności Społecznych w Poznaniu, Muzeum Diecezjalnym w Kielcach, Muzeum H. Sienkiewicza w Oblęgorku, UAM w Poznaniu, SP nr 6 w Gnieźnie, SP im. H. Sienkiewicza w Dzierżążnie, SP im. H. Sienkiewicza w Ostrowie Wielkop., SP w Zaborowie, Gimnazjum nr 2 w Drezdenku, Towarzystwem Przyjaciół Muzeum Narodowego w Poznaniu, Uniwersytetem III Wieku.

Mieszkanie-Pracownia Kazimierza Illakowiczówny zorganizowało zajęcia dla studentów Pracowni Dokumentalistyki UAM oraz systematycznie współpracuje z kołami przewodników PTTK, z Centrum Turystyki Kulturowej „TRAKT”.

Dom Literatury stale współpracuje z Towarzystwem Literackim im. Adama Mickiewicza przy organizacji wieczorów autorskich i promocji książek.

Koło Stowarzyszenia Bibliotekarzy Polskich przy Bibliotece Raczyńskich zorganizowało Tydzień Bibliotek (ujęty w punkcie D), cykliczne zajęcia *Zagadki literackie* i warsztaty plastyczne dla dzieci, prelekcje dla przedszkolaków oraz współorganizowało imprezę miejską „Odjazdowy Bibliotekarz”. Dla członków SBP z oddziału poznańskiego zorganizowano „Forum Oddziału SBP w Poznaniu”. Współpracowano też przy organizacji konferencji *Biblioteka XXI wieku – nowoczesna architektura, pomysłowe aranżacje, funkcjonalne wyposażenie. Nowe realizacje w latach 2011–2014*.

H. Współpraca z zagranicą

W ramach współpracy z Biblioteką J. Mahena w Brnie przygotowano czeską wersję wystawy *Stanisław Barańczak: tytan w świecie bez granic*, która była prezentowana podczas Dni kultury polskiej w Brnie (kwiecień 2014).

W dniach 7–8 października Biblioteka Raczyńskich zorganizowała *Dni kultury czeskiej w Poznaniu* (wzięło udział 141 osób):

- 7 października – otwarcie wystawy *Vaclav Havel na wyciągnięcie ręki* (65 osób) oraz wykład Romana Madeckiego (Uniwersytet Masaryka, Brno): *Komunikacja międzyludzka w dramatach Václava Havla*;
- 8 października – warsztat polsko-czeski z udziałem Aleksandra Machalicy i studentów z Brna (Biblioteka dla dzieci) (26 osób); Cajovna u Pepika, czyli czeski film i muzyka – projekcja filmu *Postrzyżyny* J. Menzla (15 osób); spotkanie autorskie z Mariuszem Suroszem (35 osób).

I. Udział w konferencjach, szkoleniach i innych wydarzeniach

- D. Balcerek, A. Baszko – współorganizacja promocji książki S. Drajewskiego *Conrad Drzewiecki. Reformator polskiego baletu* (13 VI); D. Balcerek – przygotowanie małej wystawy zbiorów specjalnych poświęconych C. Drzewieckiemu,
- A. Baszko – udział w wykładach z cyklu „Ochrona dziedzictwa kulturowego w Polsce” (Wydział Prawa i Administracji UAM, Narodowy Instytut Muzealnictwa i Ochrony Zbiorów; 8 I, 22 I, 5 III, 19 III); udział w konferencji podsumowującej cykl pt. „Muzea a rynek sztuki. Aspekty prawne” (9–10 IV),
- A. Baszko, M. Bugajewska – udział w konferencji „Biblioteki XXI wieku – nowoczesna architektura, pomysłowe aranżacje, funkcjonalne wyposażenie. Nowe realizacje w latach 2011–2014” (11–12 VI),
- A. Baszko – udział w I. Ogólnopolskiej Konferencji Oprawoznaczej „Tegumentologia polska dzisiaj” (UMK w Toruniu, 26 VI),
- A. Baszko, M. Bugajewska, J. Noskowiak, A. Urbańska, D. Dąbrowska, G. Klapczyńska – udział w konferencji „Nasze wczoraj, dziś i jutro” (Bibl. Główna Uniwersytetu Ekonomicznego, 10 IX),
- A. Baszko, J. Noskowiak – udział w warsztatach bibliotekarzy cyfrowych poświęconych Wielkopolskiej Bibliotece Cyfrowej (BR, moderowanie spotkania: A. Baszko, prowadzenie: prof. M. Górny, 28 X),
- A. Baszko, B. Siejna-Matysiak – udział w sesji naukowej „Konserwacja i badania zabytków rękopiśmiennych” (Zakład Narodowy im. Ossolińskich, Wrocław, 20–21 XI),

- A. Baszko – udział w II Konferencji Naukowej „Polska-Białoruś. Wspólne dziedzictwo historyczne 2.0” (Wydział Historii UAM, 4 XII),
- I. Bączkowska, introligatorki, magazynierzy – wycieczka-szkolenie w Pracowni Restauracji Książki (BUAM, październik),
- J. Brejwo, M. Budzyńska – udział w warsztatach „Edukacja przez sztukę – efektywne wykorzystanie pracy twórczej w zajęciach prowadzonych z dziećmi, młodzieżą i dorosłymi” (WBPiCAK, 8–9 X),
- J. Brejwo, M. Budzyńska – udział w kursie biblioterapii I stopnia (WBPiCAK, 5 spotkań, wrzesień– listopad),
- M. Budzyńska – udział w szkoleniu nt. zasobów publikacji naukowych, narzędzi bibliograficznych i baz danych ProQuestu (Biblioteka Uniwersytecka w Poznaniu, 5 III),
- M. Budzyńska – udział w warsztatach tworzenia bajek terapeutycznych *Bajkoterapia pomaga dzieciom* (WBPiCAK w Poznaniu, marzec–czerwiec),
- M. Budzyńska – udział w IX Forum Młodych Bibliotekarzy „Biblioteka – przystań bez granic” (SBP, Gorzów Wielkopolski, 18–19 IX),
- M. Drogoś-Kraszewska – udział w konferencji *Prawo autorskie w popkulturze* (UMK w Toruniu, 23 V),
- M. Drogoś-Kraszewska – udział w konferencji *Nowe oblicza przestrzeni informacyjnej w dobie Web 2.0* (Uniwersytet Kazimierza Wielkiego w Bydgoszczy, 8–9 X),
- M. Drogoś-Kraszewska, M. Gustowski – udział w konferencji „Ustawa o prawie autorskim i prawach pokrewnych po 20 latach” (Wydział Prawa i Administracji UAM, 20 XI),
- M. Drogoś-Kraszewska – udział w szkoleniu „Postaw na dostępność! Akcja przeciwdziałania wykluczeniu cyfrowemu osób niepełnosprawnych i seniorów” – zastosowanie zasad WCAG 2.0. (Poznań, 16 XII),
- M. Drogoś-Kraszewska, M. Gustowski – prezentacja Biblioteki Raczyńskich w ramach programu Atelier for Young Festival Managers – oprowadzanie gości i udział w panelu dyskusyjnym (j. angielski) (BR, 24 X),
- M. Ferenc, M. Tomaszewska – udział w szkoleniu nt. ochrony danych osobowych (Centrum Konferencyjne Adam’s Poznań, 20 II),
- M. Gustowski – udział w seminarium *E-booki w bibliotece* (Biblioteka Narodowa, 16 V),
- K. Klupp – udział w cyklu wykładów w ramach programu „Ochrona Dziedzictwa Kulturowego w Polsce”, zorganizowanym przez UAM i NIMOZ (styczeń – kwiecień),
- B. Ksit, K. Suchan – udział w Komisji Informacji Naukowej PAN (Poznań, 21 V),
- A. Przybyszewska – udział w seminarium „Ochrona cennych zbiorów bibliotek wielkopolskich wobec zmian w narodowym zasobie bibliotecznym” (Biblioteka Raczyńskich, 26 II),
- A. Przybyszewska – udział w konferencji „Muzea w kulturze współczesnej – wyzwania, możliwości, zagrożenia” (Muzeum Lubelskie w Lublinie, 22–23 V),
- A. Przybyszewska – udział w konferencji „Roman Brandstaetter. Człowiek w drodze do Emaus” (Wydział Filologii Polskiej i Klasycznej UAM, 23 X),
- A. Przybyszewska – udział w konferencji „Poznań w literaturze, literatura w Poznaniu” (UAM, 25 XI).

Ponadto pracownicy Biblioteki brali udział w szkoleniach wewnętrznych:

– *Jak pomagać niewidomym?* – prow. M. Śmigielka, 5 II, 9 VII i 10 VII;

– o ochronie danych osobowych – prow. M. Bugajewska, 24 II;

– *Trudny czytelnik czy trudna sytuacja?* – w szkoleniu tym, zorganizowanym w listopadzie i grudniu 2014 r., wzięli udział wszyscy pracownicy Biblioteki, którzy udostępniają zbiory czytelnikom, a także pracownicy obsługi.

J. Osiedlowy Dom Kultury „Pod Lipami”

12 wystaw – frekwencja ok. 11 050 zwiedzających

107 spotkań i prelekcji – 4165 uczestników

16 koncertów – 1150 uczestników

27 imprez teatralnych i kabaretowych – ok. 2900 uczestników

83 inne imprezy – ok. 2720 uczestników

Razem: w 233 imprezach wzięło udział 10 935 osób

Stałe formy: 908 zajęć w 16 grupach – frekwencja 8267 osób

Akcja Zima: 65 form pracy – frekwencja ok. 1650 dzieci

Akcja Lato: 215 form pracy – frekwencja ok. 6450 dzieci

Łącznie frekwencja: 38 352 osób (bez oglądających wystawy: 27 302 osób)

K. Promocja / Współpraca z mediami

Wszystkie działania wymienione w sprawozdaniu są prowadzone z myślą o promocji literatury i czytelnictwa oraz równoczesnym propagowaniu działalności kulturalnej Biblioteki Raczyńskich.

Dział Promocji (Dział Koordynacji Imprez Kulturalnych i Promocji BR) oraz oddziały muzealne prowadzą stałą współpracę z mediami lokalnymi. Przygotowują kompletne materiały prasowe wraz z ikonografią dla lokalnych dzienników i periodyków (Gazeta Wyborcza, Głos Wielkopolski, IKS) oraz mediów internetowych – lokalnych i specjalistycznych kulturalnych i literackich.

Dział Promocji oraz osoby merytorycznie odpowiedzialne za dane wydarzenie udzielają wywiadów radiowych i telewizyjnych, najczęściej dla Radia Emaus i Radia Merkury oraz lokalnych stacji telewizyjnych.

W związku z Jubileuszem 185-lecia Biblioteki Raczyńskich zorganizowano konferencję prasową oraz udzielono wywiadów lokalnym mediom (Radio Merkury, Radio Emaus, miesięcznik IKS) oraz nawiązano współpracę patronacką z telewizją kablową WTK, Radiem Merkury, miesięcznikiem IKS i Głosem Wielkopolskim.

Dział Promocji opracował też folder promujący nowe skrzydło Biblioteki Raczyńskich.

W związku z otwarciem Muzeum Literackiego Henryka Sienkiewicza 3 czerwca odbyła się konferencja prasowa dot. otwarcia muzeum po przebudowie i renowacji. Przygotowano nowy folder informacyjny o placówce oraz tekst do „Winiety”: *Muzeum Sienkiewicza w nowej oprawie*. Udzielano też wywiadów dla Radia Merkury (przeciętnie raz w miesiącu), informacje o Muzeum zamieściła też „Opera Gazet” w Antwerpii.

W związku ze współorganizacją tygodnia w Bibliotece Raczyńskich *W Poznaniu lubimy czytać* 4 września odbyła się konferencja prasowa nt. literackiego tygodnia w Poznaniu.

Poza stałą współpracą z Radiem Emaus i Radiem Merkury, polegającą głównie na zapowiedziach imprez kulturalnych, warto jeszcze wymienić:

- wywiad o zbiorach specjalnych dla Radia Złote Przeboje,
- wywiad o zbiorach audiowizualnych i współpracę z Radiem Emaus, polegającą na udostępnieniu ze zbiorów audiowizualnych Biblioteki wywiadów ze znanymi poznaniakami i Wielkopolanami,
- wywiad Elżbiety Andrzejewskiej dla IKS-a: *III kibicuje temu miejscu – trzy dekady Mieszkania-Pracowni Kazimierza Iłakowiczówny*,
- wywiad Anny Kozłowskiej w siedzibie Winogradzkiej Telewizji Kablowej na temat współpracy z Biblioteką J. Mahena w Brnie, Dni kultury czeskiej i jesiennych zapowiedzi kulturalnych,
- realizację w Muzeum-Pracowni J. I. Kraszewskiego programu telewizyjnego dla Ratajskiej Telewizji Kablowej przez Jacka Hałasika i Marka Rezlera z udziałem K. Kluppa na temat osoby i twórczości J.I. Kraszewskiego i samego Muzeum, emitowanego również przez WTK.

Pracownia-Muzeum J. I. Kraszewskiego jest siedzibą redakcji czasopisma „Winieta“.

Do wszystkich wydarzeń kulturalnych organizowanych przez Bibliotekę Dział Promocji opracowuje plakaty i w zależności od potrzeby zaproszenia lub foldery. Wersje elektroniczne plakatów publikowane są na stronie internetowej Biblioteki w aktualnościach oraz na bibliotecznym fan page’u w serwisie Facebook. Wersje drukowane dystrybuowane są do filii i innych placówek bibliotecznych oraz do Centrum Informacji Miejskiej, zaprzyjaźnionych księgarni i innych punktów reklamy wizualnej.

H. Działalność kulturalno-oświatowa w filiach

W filiach dla dzieci i młodzieży w 2014 r. zorganizowano następujące imprezy:

	liczba	frekwencja
- konkursy	211	4 016
- Akcja Zima	205	2 430
- Akcja Lato	312	3 243
- Akcja Jesień	104	1 849
- lekcje biblioteczne	778	14 019
- spotkanie autorskie	10	369
- prelekcje	15	289
- głośne czytanie, inscenizacje	350	5 103
- wycieczki do biblioteki	118	2 184
- wyświetlanie bajek, filmów	75	1 179
- warsztaty i imprezy teatralne	19	226
- zajęcia świetlicowe, gry	709	5 438
- warsztaty i zajęcia plastyczne	389	5 677
- warsztaty i zajęcia muzyczne	18	318
- pogadanki tematyczne	167	3 240

- imprezy czytelnicze	19	747
- słuchanie bajek, piosenek z płyt	14	123
- fabularyzowane zabawy literackie	13	170
- zajęcia literackie (Szymon Góralczyk)	8	168
- opowiadanie baśni	1	22
- zajęcia taneczne	5	49
- język francuski	11	79
ogółem	3 551	50 938

Zima i Lato z Książką 2014

W 2014 roku nadal organizowano imprezy dla dzieci i młodzieży z cyklu „Zima z Książką” i „Lato z Książką”. Zimowe spotkania odbywały się w 14 filiach: F2, F11dz, F14, F20, F22, F23, F32, F38, F46, F49, F53, F54, F59 i F62. Filie przeprowadziły 205 zajęć, w których udział wzięło 2 430 dzieci.

Akcja Lato miała miejsce w tych samych 14 filiach, przeprowadzono 312 zajęć przy frekwencji 3 243 osób. Łącznie podczas obu edycji Akcji zorganizowano 517 zajęć przy frekwencji 5 673 osób.

„Jesień z Mikołajkiem”

W dziewięciu placówkach Biblioteki Raczyńskich od września do grudnia 2014 r. zorganizowano cykl spotkań i warsztatów zbiegających się z 50. rocznicą pierwszego polskiego wydania *Mikołajka* (wraz z *Rekreacjami Mikołajka*) pióra René Goscinny’ego z ilustracjami Jean Jacques’a Sempé), promujących postawy pro-czytelnicze. Przeprowadzono 104 spotkania warsztatowe, konkurs oraz na koniec uroczystą galę, podczas której wręczono dzieciom dyplomy i atrakcyjne nagrody książkowe. Galę uświetnił występ grupy „TeatRyle”. Przez miesiąc można też było zwiedzać wystawę prac dzieci, będącą pokłosiem konkursu.

Projekt „Jesień z Mikołajkiem” dotowany był przez MKiDN. Wzięło w nim udział łącznie 1849 uczestników. Zasadniczym celem w tym projekcie było krzewienie i pielęgnowanie nawyków czytelniczych u dzieci i młodzieży oraz kształtowanie środowiska intelektualnego młodych Wielkopolan.

Ponadto w **filiach dla dzieci** odbyły się:

- F2 – spotkanie z grammi planszowymi,
- F23, F35, F51, F52 – spotkania z baśnią, które prowadził Szymon Góralczyk,
- F11dz – rodzinne czytanie (3 razy), turnieje gier planszowych „Rodzinne Granie” (3 razy),
- F11dz – dwujęzyczne czytanie książki *Ucieczki Cieszka Zdenka Svěráka* (w ramach Dni Kultury Czeskiej w Poznaniu) – z udziałem Aleksandra Machalicy oraz studenta szkoły aktorskiej z Brna,
- F20 – spotkania z grammi planszowymi (7 razy), rodzinne kolędowanie,
- F22 – hawajskie warsztaty muzyczne (z okazji Dni Łazarza),
- F22 – udział w Wielkim Czytaniu Klasyki – *Chłopi* Reymonta: impreza, którą uświetniła swą obecnością Emilia Krakowska, odbyła się w Gimnazjum nr 51 (87 osób),
- F49 – impreza „W zdrowym ciele zdrowy duch” (dotowana przez Radę Osiedla).

W filiach dla dorosłych odbyło się 8 spotkań autorskich (przy frekwencji 158 osób) oraz 41 innych imprez, w których uczestniczyło 745 osób. Były to następujące wydarzenia:

- F4 – Dni Łazarza, spotkanie z Markiem Rezlerem (15 os.)
- F4 – 3 spotkania WTPK (42 os.)
- F8 – 5 spotkań z podróżnikami i fotografami (Lucyna Grzelak, Jarosław Rosochacki, Maurycy Strugała, Tomasz Skorupka, Krzysztof Kubiak) (86 os.)
- F8 – 3 spotkania autorskie: z Markiem Pindralem (37 os.), Łukaszem Wierzbickim (26 os.), Maurycem Strugałą (18 os.)
- F8 – Wielkie Czytanie Klasyki – *Chłopi* Reymonta z udziałem Emilii Krakowskiej (68 os.)
- F11 – z okazji 570. rocznicy lokacji miasta Chwaliszewa Biblioteka była współorganizatorem projektu „Miasto w Mieście”, w ramach którego odbyły się: warsztaty plastyczne dla dzieci (15 os.), pokaz filmów nt. Chwaliszewa (12 os.), wykład Jana Kaczmarka dot. Chwaliszewa (12 os.), prezentacja questu powstałego z okazji 570. rocznicy Lokacji (10 os.), gra miejska (80 os.) oraz wycieczka po Chwaliszewie (120 os.)
- F11 – „Koalicja Chwaliszewo” – 4 spotkania z mieszkańcami (30 osób)
- F12 – 2 spotkania autorskie: z Ryszardem Ćwirlejem (3 os.), z Joanną Opiat-Bojarską (9 os.)
- F12 – 2 spotkania z Krzysztofem Kryzą (Izrael – 16 os., Syberia – 13 os.)
- F39 – spotkanie z Jerzym Rybarczykiem, wystawa grafik Jerzego „Ryby” Rybarczyka (20 os.)
- F52 – spotkanie autorskie z Ryszardem Ćwirlejem (40 os.)
- F62 – 9 spotkań z cyklu „Czytelnicy Czytelnikom” (115 osób)
- FW – prelekcja podróżnicza Krzysztofa Kryzy (8 os.)
- FW – spotkanie stowarzyszenia Wildecka Inicjatywa Lokalna „Wildzianie” (20 os.)
- FW – 8 spotkań Fundacji „ReStart” (80 osób)

VIII. FUNKCJONOWANIE SYSTEMU KOMPUTEROWEGO HORIZON

1. 21.10.2014 – rozpoczęcie tworzenia rekordów pozycji dla zbiorów Filii 32.
2. W listopadzie rozpoczęto wprowadzanie kont czytelników filii: F49, F52, F47/57.
3. Księgi inwentarzowe kompletowane na bazie danych z systemu Horizon są obecnie drukowane dla 50 kolekcji filialnych i 6 kolekcji Biblioteki Głównej.
4. Generowane są horizonowe protokoły ubytków (usunięto 12 758 rekordów ubytkowanych pozycji).
5. Systematycznie usuwane są nieaktualne już skrócone rekordy opisu bibliograficznego (w 2014 r. usunięto 567 rekordów opisu bibliogr. wraz z ich rekordami pozycji).
6. Przygotowanie narzędzi wykorzystujących dane z systemu Horizon do tworzenia protokołów ubytków i dowodów wpływu dla książek z kolekcji KP (księgozbioru podstawowego) podlegających retrokonwersji.
7. Aktualizowane są informacje podawane dotąd w polu 590 rekordu opisu bibliogr. (informujące o lokalizacji danego woluminu w filii, a nie poddanego jeszcze retrokonwersji) – usunięto ok. 30 tys. zbędnych już zapisów.
8. Przez cały rok kontynuowane były prace przy retrokonwersji zbiorów:
 - Biblioteki Głównej: Księgozbioru Podstawowego – 882 wol., Archiwum Książki Dziecięcej – 204 wol., księg. podręcznego Działu Zbiorów Specjalnych – 7 wol., kolekcji M. i Z. Wojciechowskich – 773 wol., kolekcji nowej Wypożyczalni – 819 wol., kolekcji filmów z F28 – 849 jedn.;
 - filii bibliotecznych: do katalogu on-line wprowadzono 31 578 (w ub. roku – 37 304) wol. retro.
9. **Stan bazy w systemie Horizon (katalogu on-line) na koniec 2014 r. wynosi 1 010 598 rekordów pozycji.**
10. Struktura zbiorów filii bibliotecznych oraz Wypożyczalni jest następująca:

– literatura beletrystyczna	410 556
– literatura popularnonaukowa	264 932
– audiobooki	8 648
– filmy	31 271
– muzyka	3 769
– dokumenty dźwiękowe	262
– sluchowiska	325
– dokumenty interaktywne	176

IX. WNIOSKI

1. Wpisanie na I Listę Krajową Programu UNESCO „Pamięć świata” kodeksu z tzw. *Białoruskim Tristanem*, cennego rękopisu ze zbiorów Biblioteki Raczyńskich, jest wydarzeniem podkreślającym znaczenie Biblioteki dla polskiej kultury. Skarb Biblioteki znalazł się na tej liście razem z *Konstytucją 3 maja 1791 roku*, *Kroniką* Galla Anonima, *Złotym kodeksem gnieźnieńskim* czy autografem *Pana Tadeusza* Adama Mickiewicza. Biblioteka Raczyńskich wśród instytucji, których obiekty znalazły się na Liście, jest jedyną instytucją samorządową, jedyną biblioteką publiczną i jedyną instytucją z Poznania, a kodeks jest autentycznym przykładem tradycji kulturowej, w której powstał, źródłem historycznym i unikatem o szczególnej wartości dla kultury Polski i Europy wschodniej.
2. Ubiegły rok był rokiem jubileuszu 185-lecia istnienia Biblioteki Raczyńskich. Cykl wydarzeń związanych z tą rocznicą wzmocnił efekt promocyjny, jaki dało otwarcie w roku 2013 nowego gmachu Biblioteki, a także wzmocnił świadomość istnienia i form działania instytucji nie tylko wśród poznaniaków.
3. Po remoncie zostało otwarte Muzeum Literackie Henryka Sienkiewicza. Na nowo przyciąga miłośników literatury, było także głównym poznańskim ośrodkiem Narodowego Czytania sienkiewiczowskiej *Trylogii*, odbywającego się pod patronatem Prezydenta RP Bronisława Komorowskiego.
4. W roku 2014 wzrosła kwota przeznaczona na zakup nowości wydawniczych i zmalał przeciętny koszt jednostkowy zakupu. Spowodowało to zwiększenie zbiorów, a wskaźnik zakupu nowości wydawniczych (liczba jedn./100 mieszkańców Poznania) zwiększył się do wartości 10,11 z ubiegłorocznego 9,8.
5. Więcej niż w roku poprzednim było czytelników do 15 roku życia, chociaż spadła liczba osób dorosłych korzystających ze zbiorów Biblioteki. Pomimo spadku wypożyczeń na zewnątrz, wzrosła liczba udostępnień na miejscu. To kolejny dowód, że nowy gmach Biblioteki przyciąga użytkowników korzystających nie tylko ze zbiorów, ale także z usług bibliotecznych. Warto podkreślić stale rosnącą liczbę czytelników odwiedzających właśnie nowy budynek.